

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.022.01.2020

**Pan
Cezary Przybylski
Marszałek Województwa Dolnośląskiego**

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wybrzeże J. Słowackiego 12-14
50-411 Wrocław

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.443.039.2021 Zespołu Orzekającego
Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 23 kwietnia 2021 r.

P/20/081 – „Realizacja programów rewitalizacji i ich efekty”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego Wybrzeże J. Słowackiego 12-14, 50-411 Wrocław (dalej: UMWD lub Urząd)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Cezary Przybylski, Marszałek Województwa Dolnośląskiego od dnia 10 lipca 2015 r. (dalej: Marszałek)
Zakres przedmiotowy kontroli	Działania na rzecz wspierania programów rewitalizacji
Okres objęty kontrolą	Lata 2016-2020 (III kwartał) z uwzględnieniem zdarzeń wcześniejszych i późniejszych o ile miały wpływ na działalność jednostki w kontrolowanym zakresie
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Jeremi Śliwiński, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/129/2020 z 16 września 2020 r.2. Edward Klatka, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/149/2020 z 6 października 2020 r.

(akta kontroli tom I, str. 1-3)

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie realizowano zadania na rzecz rewitalizacji. Obejmowały one zarówno działania ukierunkowane na wykorzystanie środków finansowych przeznaczonych na ten cel³, jak również w przedmiocie wsparcia, głównie jednostek samorządu terytorialnego⁴, polegające na wzmocnieniu zdolności tych jednostek do programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych.

O ile jednak rozdysponowano środki finansowe na rewitalizację, to działania ukierunkowane na wsparcie programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych realizowano w ograniczonym zakresie. Od 1 grudnia 2017 r. do 30 września 2019 r. oraz w 2020 r. praktycznie nie realizowano działań szkoleniowych, doradczych ani promocyjnych, skierowanych do jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa.

Wybór projektów do dofinansowania odbywał się wyłącznie w trybie konkursowym. W dziewięciu naborach⁵ przeprowadzonych w ramach dedykowanemu rewitalizacji Działaniu 6.3 *Rewitalizacja zdegradowanych obszarów*⁶ złożono 542 wnioski o dofinansowanie projektów rewitalizacyjnych o wartości całkowitej 903 416,4 tys. zł. Weryfikację formalną i ocenę merytoryczną pozytywnie przeszło 433 z tych wniosków, które obejmowały projekty o wartości 727 649,6 tys. zł. Z powyższego 332 wnioski na projekty o wartości 677 960,6 tys. zł zostały zakwalifikowane do dofinansowania w wysokości 437 366,2 tys. zł, w tym kwota dofinansowania ze środków UE wynosiła 400 810,1 tys. zł⁷.

Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości polegały na: **[1]** występowaniu przypadków przyznawania ocenianym projektom liczby punktów w danym kryterium niezgodnie z punktacją ustaloną dla danego kryterium przez Komitet Monitorujący RPO WD 2014-2020⁸; **[2]** nieprzeprowadzeniu procedury dotyczącej usuwania rozbieżności ocen ekspertów w zakresie punktowanych kryteriów oceny merytorycznej projektów, w przypadku których nieotrzymanie punktów nie eliminowało projektu z możliwości uzyskania dofinansowania, co było niezgodne z postanowieniami regulaminów pracy Komisji Oceny Projektów⁹; **[3]** wyborze do dofinansowania dwóch wniosków, które powinny zostać pozostawione bez rozpatrzenia w świetle art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020¹⁰; **[4]** dokonaniu zmiany terminu ogłoszenia konkursu¹¹ z naruszeniem art. 47 ust. 3 ww. ustawy.

W ocenie NIK, funkcjonujący w UMWD system oceny projektów o dofinansowanie projektów rewitalizacyjnych nie zapewnił dokonywania w pełni rzetelnej oceny składanych wniosków z uwagi na: występowanie przypadków przyznawania ocenianym projektom liczby punktów w danym kryterium niezgodnie z punktacją ustaloną dla danego kryterium oraz przeprowadzenie procedury dotyczącej

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej. W niniejszej kontroli zastosowano ocenę w formie opisowej.

³ W szczególności pochodzących z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020, dalej również: RPO WD 2014-2020 lub RPO.

⁴ Dalej również: jst.

⁵ Dwóch organizowanych wyłącznie przez Urząd, pięciu, w których UMWD był współorganizatorem konkursów oraz dwóch organizowanych przez Instytucję Pośredniczącą Aglomeracji Wałbrzyskiej (dalej IPAW).

⁶ Dalej: Działanie 6.3.

⁷ Według stanu na 30 września 2020 r. obowiązywały umowy na dofinansowanie 267 projektów rewitalizacyjnych oraz kolejne 28 projektów zostało wybranych do dofinansowania (w naborze RPDS.06.03.04.IP.03.02-144/16 organizowanym przez Instytucję Pośredniczącą Aglomeracji Wałbrzyskiej), w przypadku których nie zawarto jeszcze umów. Łączna wartość całkowita ww. 295 projektów wynosiła 647 774,2 tys. zł, z dofinansowaniem w wysokości 416 543,5 tys. zł, w tym kwota dofinansowania ze środków UE wynosiła 381 871,6 tys. zł (267 z zawartymi umowami o wartości całkowitej projektów 641 033,7 tys. zł według stanu na 30 września 2020 r. i 28 wybranych do dofinansowania).

⁸ Stanowiło to konsekwencję przyjęcia zasady, że liczbę punktów przyznaną ocenianemu projektowi w danym kryterium stanowiła średnia arytmetyczna ocen przyznanych przez dwóch ekspertów.

⁹ Dalej również: KOP.

¹⁰ Dz. U. z 2020 r. poz. 818 ze zm., dalej: ustawa o zasadach realizacji programów.

¹¹ Nabór RPDS.06.03.02-IZ.00-02-278/17.

usuwania rozbieżności ocen ekspertów niezgodnie z Regulaminem pracy KOP, co stanowiło naruszenie art. 37 ust. 1 ustawy o zasadach realizacji programów.

NIK zwraca również uwagę, że znaczne wydłużanie czasu trwania ocen formalnych projektów rewitalizacyjnych¹² wskazuje na potrzebę zoptymalizowania procesów naboru projektów w ramach RPO, w tym rozważenie niekumulowania naborów w jednym czasie, a także zapewnienia odpowiednich zasobów ludzkich, umożliwiających przeprowadzenie oceny projektów w terminach wskazanych w regulaminach pracy KOP.

Ponadto, występujące liczne rozbieżności¹³ ocen ekspertów dotyczące projektów złożonych w naborach wskazują na potrzebę doprecyzowania kryteriów w celu zapewnienia jednolitości ocen projektów objętych wnioskami o dofinansowanie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Działania na rzecz wspierania realizacji Programów Rewitalizacji

Opis stanu faktycznego

1. Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym UMWD w okresie objętym kontrolą zadania związane z rewitalizacją realizowane były w departamentach: Rozwoju Regionalnego (do 22 listopada 2018 r.), Gospodarki (od 23 listopada 2018 r.) oraz Funduszy Europejskich (w całym okresie objętym kontrolą).

W ramach Departamentu Rozwoju Regionalnego, a następnie Departamentu Gospodarki, zadania związane z rewitalizacją realizował Wydział Koordynacji i Polityki Regionalnej (do 31 października 2019 r.) – Dział ds. Polityki Miejskiej i Rewitalizacji (do 30 listopada 2017 r.), a od 1 grudnia 2017 r. do 31 października 2019 r. Dział Monitoringu, Pomocy Rozwojowej i Polityki Miejskiej.

Od 1 listopada 2019 r. zadania związane z rewitalizacją realizował Wydział Rozwoju Regionalnego – Dział Rewitalizacji i Pomocy Rozwojowej.

W okresie objętym kontrolą rewitalizacją zajmowało się bezpośrednio¹⁴ łącznie sześć osób zatrudnionych w ww. działach, przy czym w czasie kontroli NIK były to cztery osoby zatrudnione w Dziale Rewitalizacji i Pomocy Rozwojowej¹⁵.

Dodatkowo nadzór nad realizacją zadań przez ww. pracowników sprawowali dyrektorzy przywołanych wyżej wydziałów (łącznie w okresie objętym kontrolą były to cztery osoby). Zmiany na stanowiskach dyrektorów wydziałów następowały w związku z awansem wewnętrznym w Urzędzie (dwa przypadki), rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem pracodawcy (jeden przypadek) oraz rozwiązania stosunku pracy na mocy porozumienia stron (jeden przypadek).

Osoby zajmujące się w UMWD bezpośrednio rewitalizacją (łącznie sześć osób) w latach 2015-2020 podnosiły swoje umiejętności i kwalifikacje zawodowe w zakresie rewitalizacji poprzez uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach i konferencjach dotyczących tej tematyki, w tym organizowanych przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju oraz Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Przywołane osoby zdobywały doświadczenie zawodowe z zakresu rewitalizacji w toku zatrudnienia w Urzędzie, głównie w związku z realizacją umowy zawartej przez Województwo Dolnośląskie z Ministrem Infrastruktury i Rozwoju w dniu

¹² Na podstawie analizy 10 wniosków złożonych w naborach nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-141/16 i nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16, stwierdzono, że ocena formalna nie została dokonana w pierwotnych terminach przewidzianych w regulaminach pracy KOP. W pierwszym z ww. naborów termin dokonania oceny formalnej był określony na 20 dni, a w drugim na 30 dni. W ramach naboru nr RPDS.06.03.01-IZ.00-01-141/16 badane wnioski zostały ocenione po upływie od 53 do 79 dni. W ramach naboru nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16 badane wnioski zostały ocenione po upływie od 73 do 196 dni.

¹³ Analiza naborów nr RPDS.06.03.01-IZ.00-01-141/16 oraz nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16 wykazała w szczególności rozbieżności ocen ekspertów w kryteriach: „Wpływ realizacji projektu na zasadę promowania równości szans mężczyzn i kobiet” – 33 przypadki, „Wpływ realizacji projektu na zasadę zrównoważonego rozwoju” – 28 przypadków, „Długoterwały aspekt ekonomiczny projektu” – 17 przypadków.

¹⁴ Nie obejmuje pracowników nadzoru, jak np. dyrektorzy wydziału.

¹⁵ Przywołane osoby z wyjątkiem jednej były członkami Zespołu ds. rewitalizacji powołanego przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego Zarządzeniem nr 105/2015 z 18 listopada 2015 r. i/lub członkami Zespołu ds. rewitalizacji powołanego przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego Zarządzeniem nr 9/2020 z 23 stycznia 2020 r.

26 października 2015 r. (umowa nr DPT/BDG-II/POPT/104/15) oraz umowy zawartej ze Skarbem Państwa – Ministrem Funduszy i Polityki Regionalnej w dniu 12 grudnia 2019 r. (umowa nr DPT/BDG-II/POPT/260/19)¹⁶.

Zadania związane z rozdysponowaniem środków, w tym na projekty rewitalizacyjne, realizowane były przez Departament Funduszy Europejskich (w departamencie nie wyodrębniano komórek organizacyjnych, których zadaniem byłaby wyłącznie obsługa projektów związanych z obszarem rewitalizacji), przy czym szczegółowe działania realizowały:

- w Wydziale Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego¹⁷ – Dział Projektów EFRR IV – Dział wykonywał zadania związane z rozliczaniem projektów, zawieraniem aneksów do umów o dofinansowanie, weryfikacją wniosków o płatność, kontrolą¹⁸ na zakończenie realizacji projektów¹⁹. Do obowiązków pracowników tego Działu należał także udział w ocenie formalnej wniosków o dofinansowanie,
- w Wydziale Zarządzania RPO – [1] Dział Zarządzania EFRR, do którego obowiązków należało m.in. prowadzenie Wykazu Lokalnych Programów Rewitalizacji oraz ogłaszanie naborów i konkursów (w tym dotyczących rewitalizacji), [2] Dział Odwołań, który realizował zadania związane z obsługą procedury odwoławczej (w tym protestów złożonych w związku z oceną projektów z obszaru rewitalizacji),
- w Wydziale Wdrażania RPO – [1] Dział Obsługi Naborów EFRR, do którego obowiązków należało m.in. przeprowadzenie oceny formalnej i merytorycznej wniosków o dofinansowanie (w tym dotyczących rewitalizacji), [2] Dział Koordynacji Wdrażania EFRR – procedury zawierania umów o dofinansowanie, [3] Dział Kontroli Projektów EFRR – w tym dotyczących rewitalizacji.

W okresie objętym kontrolą liczba pracowników Działu Projektów EFRR IV zajmujących się rewitalizacją wyniosła: 10 osób w 2016 r., 12 osób w 2017 r., po 14 osób w 2018 r. i 2019 r. oraz dziewięć osób w 2020 r.

Sekretarz Województwa wskazał, że liczba osób zajmująca się rewitalizacją w UMWD była wystarczająca w aspekcie prowadzonych działań (pozwoliła na efektywną realizację zadań). Przeprowadzone w toku niniejszej kontroli badanie wybranej próby 10 wniosków o dofinansowanie dla projektów rewitalizacyjnych wykazało, iż we wszystkich przypadkach nie dotrzymano jednak pierwotnego terminu na dokonanie oceny formalnej, określonego w regulaminach KOP, a w trzech przypadkach również pierwotnego terminu oceny merytorycznej. Szczegółowy opis w ww. zakresie zamieszczono w dalszej treści niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli tom II, str. 276-435; tom III, str. 9-42; 43-123; 124-130; 131-190; 191-195; 196-256)

2. W Urzędzie ocena merytoryczna wniosków składanych na projekty rewitalizacyjne odbywała się z zaangażowaniem ekspertów zewnętrznych, wyłonionych w drodze naborów prowadzonych na podstawie:

- Uchwały Nr 1073/V/15 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 19 sierpnia 2015 r. w sprawie ogłoszenia naboru na kandydatów na ekspertów w ramach RPO WD 2014-2020 w dziedzinach: *Dziedzictwo kulturowe, Rozwój usług elektronicznych, Infrastruktura drogowa, Transport kolejowy, Infrastruktura edukacyjna, Analiza ekonomiczno-finansowa, Pomoc publiczna, Prawo budowlane, Zamówienia publiczne, Ocena oddziaływania na środowisko, Rozwój regionalny, Lokalne Programy Rewitalizacji (LPR-y), Plany Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN-y)*;

¹⁶ Zakres ww. umów oraz ich realizacja opisane zostały w dalszej treści wystąpienia pokontrolnego.

¹⁷ Dalej: EFRR.

¹⁸ Kontrola dokumentacji projektu wykonywana w siedzibie beneficjenta.

¹⁹ Z wyłączeniem poddziałań wdrażanych przez Instytucję Pośredniczącą Aglomeracji Wałbrzyskiej (dalej: IPAW).

- Uchwały Nr 1472/V/15 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie ogłoszenia naboru na kandydatów na ekspertów w ramach RPO WD 2014-2020 w dziedzinach: *Potencjał B+R i wdrożeniowy uczelni i jednostek naukowych, Efektywność energetyczna, Systemy transportowe, Infrastruktura ekologiczna, Gospodarka odpadami, Gospodarka wodno-ściekowa, Ochrona przyrody, Turystyka, Bezpieczeństwo, Infrastruktura społeczna, Infrastruktura ochrony zdrowia, Infrastruktura mieszkalnictwa.*

Eksperci z dziedziny Lokalne Programy Rewitalizacji dokonywali oceny merytorycznej lokalnych programów rewitalizacji gmin województwa dolnośląskiego, nie byli natomiast angażowani do oceny merytorycznej wniosków o dofinansowanie projektów rewitalizacyjnych.

Szczegółowe zasady naboru ekspertów zewnętrznych w UMWD określone zostały w Regulaminie powoływania kandydatów na ekspertów w ramach RPO WD 2014-2020²⁰. Regulamin określał w szczególności zasady ogłoszenia o naborze kandydatów na ekspertów, warunki stawiane kandydatom, zasady powołania i zadania komisji kwalifikacyjnej, zasady weryfikacji formalnej i merytorycznej wniosku o umieszczenie w Wykazie kandydatów na ekspertów oraz zasady przyjmowania i zarządzania Wykazem kandydatów na ekspertów.

Ogłoszenia o naborach na kandydatów na ekspertów opublikowane zostały m.in. na stronie internetowej Urzędu poświęconej RPO.

W ramach ww. naborów kandydaci na ekspertów oceniani byli przez Komisję kwalifikacyjną powołaną 31 sierpnia 2015 r.²¹ oraz przez Komisję kwalifikacyjną powołaną 1 grudnia 2015 r.²² przez Zastępcę Dyrektora Departamentu Funduszy Europejskich ds. Wdrażania EFRR.

Kandydaci na ekspertów pozytywnie ocenieni przez Komisję kwalifikacyjną umieszczani byli w Wykazach kandydatów na ekspertów (w ramach określonych dziedzin), które zatwierdzane były stosownymi Zarządzeniami Marszałka²³.

Do oceny merytorycznej projektów rewitalizacyjnych oraz do udziału w procedurze odwoławczej w latach 2017-2018 zaangażowano łącznie 151 ekspertów, w tym 89 w 2017 r., a 62 w 2018 r. W pozostałych latach okresu objętego kontrolą nie dokonywano oceny projektów rewitalizacyjnych z udziałem ekspertów.

W sprawie zabezpieczenia potrzeb UMWD w odpowiednią liczbę ekspertów Sekretarz Województwa wskazał, że w przypadku naborów kończących się w 2017 r. liczba ekspertów, których można było wykorzystać do oceny wniosków okazała się niewystarczająca. W związku z powyższym Uchwałą nr 3813/V/17 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z 22 maja 2017 r. w sprawie zmiany Uchwały nr 877/V/15 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 7 lipca 2015 r.²⁴ dokonano zmian Regulaminu powoływania kandydatów na ekspertów w ramach RPO, dzięki którym oceny projektów rewitalizacyjnych mogli dokonywać eksperci z dziedziny Analiza ekonomiczno-finansowa oraz dziedzin specyficznych: Infrastruktura mieszkalnictwa, Infrastruktura drogowa, Efektywność energetyczna, Dziedzictwo kulturowe, Infrastruktura edukacyjna, Turystyka i Infrastruktura społeczna.

Szczegółowemu badaniu prowadzenia przez UMWD naboru na kandydatów na ekspertów²⁵ poddano próbę 20 osób, w tym próbę 15 kandydatów na ekspertów, których kandydatury zostały zatwierdzone przez Marszałka, oraz pięciu których

²⁰ Który przyjęty został uchwałą nr 877/V/15 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 7 lipca 2015 r. (ze zm.).

²¹ Zastępca Dyrektora Departamentu Funduszy Europejskich ds. Wdrażania EFRR czterokrotnie dokonywał zmian w ww. Powołaniu Komisji kwalifikacyjnej.

²² Zastępca Dyrektora Departamentu Funduszy Europejskich ds. Wdrażania EFRR trzykrotnie dokonywał zmian w ww. Powołaniu Komisji kwalifikacyjnej.

²³ Łącznie 25 Zarządzeń Marszałka (pierwsze z 7 grudnia 2015 r., ostatnie z 4 grudnia 2019 r.).

²⁴ W sprawie zatwierdzenia przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego Regulaminu powoływania kandydatów na ekspertów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

²⁵ Kontrola zgodności (prawidłowości).

kandydatury zostały odrzucone. Badanie wykazało, że w przypadku wytypowanych osób UMWD przeprowadził nabory zgodnie z wymogami określonymi w art. 68a ust. 3 ustawy o zasadach realizacji programów oraz przywołanymi wyżej uregulowaniami wewnętrznymi obowiązującymi w UMWD.

(akta kontroli tom I, str. 4; 333-347; 348-452; tom II, str. 181-263; 270-275; tom III, str. 9-42; 43-123; 124-130; 191-195)

3. W okresie objętym kontrolą wsparcie jednostek samorządu terytorialnego przez Województwo Dolnośląskie realizowane było na podstawie:

- a) umowy zawartej przez Województwo Dolnośląskie z Ministrem Infrastruktury i Rozwoju w dniu 26 października 2015 r. (umowa nr DPT/BDG-II/POPT/104/15)²⁶. Umowa I realizowana była w okresie od 26 października 2015 r. do 30 listopada 2017 r.,
- b) umowy zawartej przez Województwo Dolnośląskie ze Skarbem Państwa – Ministrem Funduszy i Polityki Regionalnej w dniu 12 grudnia 2019 r. (umowa nr DPT/BDG-II/POPT/260/19)²⁷. Umowa II realizowana była w okresie od 1 października 2019 r.

Zgodnie z Umową I Województwo Dolnośląskie miało przeprowadzić konkurs dotacji na opracowanie albo aktualizację programów rewitalizacji przez gminy z terenu województwa. Zadanie to obejmowało w szczególności: wskazanie w UMWD Zespołu ds. rewitalizacji, przygotowanie i ogłoszenie konkursu dotacji dla gmin, organizację techniczną spotkań informacyjnych dla potencjalnych wnioskodawców, wybór projektów, organizację techniczną spotkań informacyjnych dla dotacjobiorców, prowadzenie monitoringu nad realizacją projektów oraz kontroli prawidłowości ponoszenia wydatków przez dotacjobiorców, rozliczanie przekazanych środków zgodnie z zapisami umów z dotacjobiorcami, organizację techniczną spotkań edukacyjnych dla wszystkich zainteresowanych gmin.

Na realizację Zadania określonego w Umowie I²⁸ przewidziano kwotę 6.606,5 tys. zł, w tym 5.945,9 tys. zł do sfinansowania dotacją przekazaną przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju, a 660,6 tys. zł ze środków własnych Województwa Dolnośląskiego.

Pismem z dnia 14 czerwca 2018 r. Dyrektor Departamentu Programów Pomocowych Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju poinformował UMWD o zatwierdzeniu sprawozdania końcowego z realizacji Umowy I, złożonego przez UMWD za pismem z dnia 15 maja 2018 r.

Według zatwierdzonego sprawozdania końcowego z realizacji ww. umowy zakładane cele i rezultaty zostały osiągnięte w wymiarze w niej określonym, tj.:

- przeprowadzono dwie edycje Konkursu dotacji dla gmin,
- podpisano 89 umów w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla gmin na opracowanie lub aktualizację programów rewitalizacji (ostatecznie wypłacono dotacje 85 gminom, gdyż cztery zrezygnowały z realizacji projektu po podpisaniu umów),
- wspierano gminy w opracowaniu i realizacji programów rewitalizacji poprzez:
[1] przeprowadzenie pięciu spotkań informacyjnych dla potencjalnych wnioskodawców (cztery przeprowadzono w 2016 r. i jedno w 2017 r.),
[2] przeprowadzenie czterech spotkań informacyjnych dla dotacjobiorców (w 2016 r.) oraz [3] organizację trzech spotkań edukacyjnych dla gmin (w 2016 r.),
- kwota wydatków przedstawiona przez UMWD do rozliczenia w wysokości 6.388,8 tys. zł równa była zatwierdzonej kwocie wydatków kwalifikowalnych

²⁶ Dalej: Umowa I.

²⁷ Dalej: Umowa II.

²⁸ Z uwzględnieniem postanowień aneksów do tej umowy.

(na ww. kwotę składały się: kwota finansowana z dotacji w wysokości 5.739,7 tys. zł oraz kwota wkładu własnego Województwa Dolnośląskiego w wysokości 649,1 tys. zł).

Na podstawie Umowy II Województwo Dolnośląskie zobowiązało się do wzmocnienia zdolności jednostek samorządu terytorialnego do programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych (przeprowadzenie spotkań edukacyjnych dla gmin, wsparcie doradcze dla gmin, monitorowanie rewitalizacji na poziomie regionalnym oraz na poziomie gminnym). Dodatkowym celem realizacji ww. Zadania miało być wsparcie funkcjonującego w UMWD Zespołu ds. rewitalizacji, który zapewniać miał doradztwo i wsparcie dla gmin w zakresie prowadzenia działań rewitalizacyjnych. Produktami realizacji Zadania miały być: spotkania edukacyjne, wsparcie doradcze, rozbudowa Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Dolnośląskiego o komponent dotyczący rewitalizacji, regionalny serwis internetowy poświęcony rewitalizacji, regionalna polityka rewitalizacji.

Na realizację Zadania określonego w Umowie II przewidziano kwotę 910,5 tys. zł, w tym 819,5 tys. zł do sfinansowania dotacją, a 91,0 tys. zł ze środków własnych Województwa Dolnośląskiego.

Pierwotnie przewidziany czas realizowania Umowy II, tj. okres od 1 października 2019 r. do 30 września 2021 r., z uwagi na sytuację związaną z pandemią COVID-19, został wydłużony do 31 grudnia 2022 r.

Pismem z dnia 2 kwietnia 2020 r. Dyrektor Departamentu Programów Pomocowych Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej poinformował UMWD o zatwierdzeniu sprawozdania rocznego za 2019 r. z realizacji Umowy II, złożonego przez UMWD za pismem z dnia 31 marca 2020 r.

Według ww. zatwierdzonego sprawozdania rocznego Województwo Dolnośląskie zrealizowało zadania polegające na wsparciu funkcjonującego w Urzędzie Zespołu ds. rewitalizacji, co polegało na przeszkoleniu członków Zespołu²⁹ w zakresie następujących modułów szkoleniowych: [1] zarządzania rewitalizacją i włączania społeczności lokalnej we wdrażanie programów rewitalizacji, [2] wykorzystania narzędzi wynikających z ustawy o rewitalizacji, oraz [3] monitoringu i ewaluacji działań rewitalizacyjnych. Ponadto, opracowano i rozesłano ankietę monitorującą realizację programów rewitalizacji do gmin oraz opracowano bazę programów na potrzeby ujęcia w Systemie Informacji Przestrzennej Województwa Dolnośląskiego.

Nie zrealizowano natomiast żadnych zadań związanych z przeprowadzeniem spotkań edukacyjnych dla gmin, zadań związanych z prowadzeniem wsparcia doradczego dla gmin oraz w zakresie monitorowania rewitalizacji (Załącznik nr 3 do Umowy II w brzmieniu obowiązującym do 2 października 2020 r. przewidywał realizację tych zadań począwszy od I kwartału 2020 r.).

Kwota wydatków przedstawiona przez UMWD do rozliczenia realizacji Umowy II za 2019 r. w wysokości 13,6 tys. zł równa była zatwierdzonej kwocie wydatków kwalifikowalnych³⁰.

Realizacja merytoryczna Umowy II w okresie od 1 stycznia do 30 września 2020 r. przedstawiała się następująco:

a) Funkcjonowanie w Urzędzie Zespołu ds. rewitalizacji:

[1] Opracowano Zarządzenie Marszałka w sprawie powołania Zespołu ds. rewitalizacji; [2] zrealizowano spotkanie w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczące realizacji zadania w zakresie wzmocnienia zdolności gmin do programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych; [3] zawarto umowę z biegłym rewidentem w przedmiocie badania sprawozdań finansowych z realizacji

²⁹ W tym Koordynatora merytorycznego Zespołu i trzech Ekspertów ds. rewitalizacji.

³⁰ Na ww. kwotę składały się: kwota finansowana z dotacji w wysokości 12,3 tys. zł oraz kwota wkładu własnego Województwa Dolnośląskiego w wysokości 1,3 tys. zł.

projektu; [4] przygotowano i uzyskano wyniki ankiety pozwalającej na określenie potrzeb szkoleniowych gmin, które zgłosiły się do udziału w projekcie; [5] we współpracy z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej wypracowywano zmianę koncepcji realizacji Umowy II w związku z COVID-19, w tym zmianę koncepcji działań edukacyjnych na formułę on-line, rozpoczęto przygotowanie dokumentacji niezbędnej do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w trybie usług społecznych, przeprowadzono spotkanie (on-line) Zespołu ds. rewitalizacji w sprawie rozbudowy Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Dolnośląskiego o komponent związany z rewitalizacją; [6] przygotowano zmianę Zarządzenia o powołaniu Zespołu ds. Rewitalizacji w związku ze zmianą Dyrektora Departamentu Gospodarki – Przewodniczącego Zespołu; [7] uczestniczono w dwóch konferencjach dotyczących rewitalizacji.

b) Przeprowadzenie spotkań edukacyjnych dla gmin:

W ramach zadania zaplanowano organizację spotkań edukacyjnych dla gmin z terenu województwa z zakresu czterech modułów tematycznych: dostępność w rewitalizacji, zarządzanie i włączenie społeczne, wykorzystanie narzędzi ustawowych, monitorowanie i ewaluacja działań rewitalizacyjnych. Przygotowano zaproszenie dla gmin do udziału w projekcie wraz z formularzem zgłoszeniowym. Uzyskano 170 zgłoszeń. Prowadzono postępowania na przeprowadzenie szkoleń stacjonarnych z zakresu opracowania programów rewitalizacji oraz dostępności w rewitalizacji. Niemniej, w związku z epidemią COVID-19 postępowania te zostały unieważnione. Po zmianie formy ww. zadań na szkolenia on-line w listopadzie 2020 r. podpisano umowę z wykonawcą.

c) Wsparcie doradcze dla gmin z terenu województwa:

W lutym 2020 r. prowadzono rozmowy z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczące możliwości wydruku publikacji udostępnianych na jego stronie internetowej poświęconych rewitalizacji. Miały one zostać w ramach projektu rozdane uczestnikom szkoleń. Ministerstwo to nie wyraziło zgody na realizację tego zadania (w Aneksie nr 1 Umowy II zadanie zostało usunięte, a środki przesunięte na inny cel). W przypadku wsparcia doradczego dla gmin zrezygnowano ze zlecenia zadania podmiotom zewnętrznym.

d) Monitoring rewitalizacji:

Opracowano bazę dotyczącą programów rewitalizacji na potrzeby ujęcia rewitalizacji w ramach Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Dolnośląskiego. Przeprowadzono badania ankietowe wśród uczestników planowanych szkoleń, w których dokonano weryfikacji wiedzy i potrzeb jednostek samorządu terytorialnego w zakresie rewitalizacji (raport z ww. badania opracowano w maju 2020 r.).

e) Promocja:

Przygotowano i prowadzono regionalny serwis poświęcony rewitalizacji. Zamieszczono w nim m.in. najważniejsze informacje na temat zadań realizowanych przez Województwo Dolnośląskie w ramach Umowy II, bazę wiedzy (artykuły, publikacje, ustawy, link do stron związanych z rewitalizacją, dostępnością i dziedzictwem kulturowym), informacje na temat Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Dolnośląskiego i Zespołu ds. rewitalizacji, a także pytania i odpowiedzi na pytania³¹.

W okresie od 1 grudnia 2017 r. do 30 września 2019 r.³² Województwo Dolnośląskie nie realizowało działań szkoleniowych, doradczych ani promocyjnych, skierowanych do jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa. W ramach zadań własnych utrzymano stronę internetową Województwa poświęconą rewitalizacji³³ oraz prowadzono oceny programów rewitalizacji (opiniowano programy rewitalizacji

³¹ www.rewitalizacja.dolnyślask.pl

³² Okres „pomiędzy” Umową I i Umową II (nieobjęty tymi umowami).

³³ www.rewitalizacja.dolnyślask.pl

bądź ich aktualizacje) opracowane przez jednostki samorządu terytorialnego. W 2017 r. przeprowadzono ocenę dwóch, w 2018 r. ocenę 10, a w 2019 r. ocenę pięciu gminnych programów rewitalizacji/aktualizacji gminnych programów rewitalizacji³⁴.

Sekretarz Województwa poinformował, iż poza realizacją opisanych wyżej umów Województwo Dolnośląskie realizowało działania na rzecz prowadzenia efektywnego procesu rewitalizacji poprzez Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich z terenu województwa. W 2016 r. miało miejsce łącznie 13 spotkań, których przedmiotem w całości lub w części były kwestie rewitalizacji (spotkania informacyjne dla jednostek samorządu terytorialnego i wspólnot mieszkaniowych, prelekcje na konferencjach, jedna konsultacja indywidualna). W 2017 r. miało miejsce łącznie sześć spotkań, których przedmiotem w całości lub w części były kwestie rewitalizacji (spotkania informacyjne dla jednostek samorządu terytorialnego, prelekcja, dwie konsultacje indywidualne). W latach 2018 i 2019 przeprowadzono łącznie dwa spotkania.

Sekretarz Województwa poinformował, że jednostki samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego nie zgłaszały postulatów w zakresie prowadzenia procesu rewitalizacji.

(akta kontroli tom I, str. 274-317; 318-332; 453-471; tom III, str. 9-42; 124-130; 191-195)

W kontrolowanym okresie wykonywanie zadań w zakresie rewitalizacji nie było przedmiotem audytu wewnętrznego ani kontroli wewnętrznej.

(akta kontroli tom III, str. 9-42; 124-130)

4. W okresie objętym kontrolą Marszałek dwukrotnie powoływał Zespół ds. rewitalizacji. Pierwszy z nich funkcjonował w okresie od 18 listopada 2015 r. do 6 grudnia 2017 r.³⁵. Drugi działa od dnia 23 stycznia 2020 r.³⁶. W skład zespołów wchodził wyłącznie pracownicy Urzędu³⁷.

Według Sekretarza Województwa, wymierne efekty pracy Zespołu ds. rewitalizacji działającego w okresie od 18 listopada 2015 r. do 6 grudnia 2017 r. polegały na wspieraniu merytorycznym gmin w opracowaniu/aktualizacji projektów programów rewitalizacji poprzez organizowanie spotkań informacyjnych, prowadzenie strony internetowej poświęconej rewitalizacji, przeprowadzanie konkursu dotacji na przygotowanie programów rewitalizacji. Z kolei Zespół ds. rewitalizacji funkcjonujący od 23 stycznia 2020 r. miał za zadanie przeprowadzić w różnych formach spotkania edukacyjne dla gmin, ukierunkowane na podnoszenia kompetencji w zakresie rewitalizacji.

(akta kontroli tom III, str. 1-8; 9-42; 124-130; 191-195)

5. W ramach RPO WD 2014-2020 wyłącznie rewitalizacji poświęcono Działanie 6.3. Znajdowało się ono w Osi Priorytetowej 6 *Infrastruktura spójności społecznej*. Celem szczegółowym Działania 6.3 była kompleksowa rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich, w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Wybór projektów odbywał się wyłącznie w trybie konkursowym. Instytucja Zarządzająca³⁸ RPO WD określiła wartość alokacji pierwotnej (z rezerwą wykonania) dla rewitalizacji (Priorytet Inwestycyjny 9 b – wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich – na całe Działanie 6.3) na 73 411,7 tys. euro (bez rezerwy 69 007,0 tys. euro). Alokacja została podzielona na Poddziałania: Poddziałanie 6.3.1 – konkursy

³⁴ W 2019 r. udzielano także wyjaśnień gminie Wałbrzych w związku z planowaną aktualizacją gminnych programów rewitalizacji. W 2018 r. dla miasta Jelenia Góra wydano także opinię w sprawie konieczności sporządzania aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji.

³⁵ Powołany Zarządzeniem nr 105/2015 z 18 listopada 2015 r.

³⁶ Powołany Zarządzeniem nr 9/2020.

³⁷ W przypadku pierwszego Zespołu – Departamentu Rozwoju Regionalnego, a drugiego – Departamentu Gospodarki Urzędu. Pierwszy zespół liczył 16 osób, od 30 września 2016 r. 15 osób, od 13 kwietnia 2017 r. 13 osób, a od 19 września 2017 r. 11 osób. Przyczynami wprowadzanych zmian były zmiana Przewodniczącego oraz zmiany Członków Zespołu. Drugi Zespół liczył osiem osób. W dniu 18 sierpnia 2020 r. dokonano zmiany Przewodniczącego.

³⁸ Dalej: IZ. Funkcję Instytucji Zarządzającej pełnił Zarząd Województwa Dolnośląskiego.

horyzontalne – pięć Obszarów Strategicznej Interwencji³⁹ 29 661,7 tys. euro; Poddziałanie 6.3.2 – ZIT WrOF⁴⁰ 17 500,0 tys. euro; Poddziałanie 6.3.3 – ZIT AJ⁴¹ 10 000,0 tys. euro; Poddziałanie 6.3.4 – ZIT AW⁴² 16 250,0 tys. euro.

Według stanu na 30 września 2020 r. alokacja ogółem na całe Działanie 6.3 wynosiła 90 315,4 tys. euro, w tym na Poddziałania: Poddziałanie 6.3.1 – konkursy horyzontalne OSI 43 141,0 tys. euro; Poddziałanie 6.3.2 – ZIT WrOF 18 460,6 tys. euro; Poddziałanie 6.3.3 – ZIT AJ 10 728,6 tys. euro, Poddziałanie 6.3.4 – ZIT AW 17 985,1 tys. euro.

W Działaniu 6.3 ogłoszono dziewięć konkursów, ramami których objęto trzy typy projektów – A, B i C⁴³.

Alokacja była zmieniana w trakcie trwania naborów bądź już po ich zakończeniu. Powodami zwiększenia alokacji było: [1] wykorzystanie środków związanych z uruchomieniem rezerwy wykonania w ramach Działania 6.3; [2] realokacja środków w kwocie 9 200,0 tys. euro (z uwzględnieniem 6% Rezerwy Wykonania) z Poddziałania 1.3.1 do Poddziałania 6.3.1; [3] realokacja środków z Działania 6.1 do Działania 6.3.

Zadania w zakresie rewitalizacji w ramach RPO WD 2014-2020 były realizowane z części środków dostępnych w trzech kodach interwencji: 034 – Inne drogi przebudowane lub zmodernizowane (autostrady, drogi krajowe, regionalne lub lokalne) – 14 682 3 tys. euro; 054 – Infrastruktura mieszkalnictwa – 18 185,7 tys. euro; 055 – Pozostała infrastruktura społeczna przyczyniająca się do rozwoju regionalnego i lokalnego – 76 847,4 tys. euro.

W trakcie realizacji RPO WD 2014-2020 dokonywane były zmiany programu, które polegały m.in. na zmianach wartości wskaźników, w tym ram wykonania oraz zwiększeniu alokacji na Działanie 6.3. Modyfikacje spowodowane były m.in. zmianami ustrojowymi, które wpłynęły na założenia poczynione podczas ustalania Osi priorytetowej 6 – w tym wejściem w życie w dniu 18 listopada 2015 r. ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji⁴⁴, a także dużym zainteresowaniem tematyką rewitalizacji.

Sekretarz Województwa wskazał, że określenie kwoty alokacji środków w RPO WD 2014-2020, w tym działań dotyczących rewitalizacji, zostało poprzedzone m.in. przeprowadzeniem diagnozy społeczno-gospodarczej w województwie. Jednocześnie w celu powzięcia informacji na temat potencjału oraz skali zapotrzebowania na inwestycje w obszarze rewitalizacji dokonano analizy potrzeb, która dodatkowo przedstawiła zapotrzebowanie i zainteresowanie potencjalnych beneficjentów projektami rewitalizacyjnymi. Diagnoza przedstawiała sytuację zastaną w regionie, bazując na dostępnych opracowaniach, raportach i danych statystyki publicznej oraz wskazywała w poszczególnych dziedzinach gospodarki potencjały oraz wyzwania. Na etapie programowania RPO WD 2014-2020 i alokowania środków, niezbędne było uwzględnienie koncentracji tematycznej (wskazanego przez Komisję Europejską oraz Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju

³⁹ Dalej: OSI. Zachodni Obszar Interwencji (ZOI), Legnicko-Głogowski Obszar Interwencji (LGOI), Obszar Interwencji Doliny Baryczy (OIDB), Obszar Interwencji Równiny Wrocławskiej (OIRW), Obszar Ziemia Dzierżoniewsko-Kłodzko-Ząbkowicka (ZKD).

⁴⁰ Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego.

⁴¹ Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Aglomeracji Jeleniogórskiej.

⁴² Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Aglomeracji Wałbrzyskiej.

⁴³ [1] Typ 6.3.A – obejmujący remont, przebudowę, rozbudowę, adaptację, wyposażenie istniejących zdegradowanych budynków, obiektów, zagospodarowanie terenów i przestrzeni (np. monitoring miejski lub dostosowanie przestrzeni do potrzeb osób niepełnosprawnych) – w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych, edukacyjnych lub rekreacyjnych); [2] Typ 6.3.B – obejmujący obejmującego remont, odnowę części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych (bez możliwości budowy nowych obiektów); [3] Typ 6.3.C – obejmujący inwestycje w tzw. drogi lokalne (gminne i powiatowe) wraz z infrastrukturą towarzyszącą (tylko przebudowa albo modernizacja dróg). W ramach Typów [1] i [3] przeprowadzono łącznie cztery konkursy (po jednym konkursie dla OSI, ZIT WrOF, ZIT AJ i ZIT AW), a w ramach typu [2] – pięć konkursów (po jednym konkursie dla OSI, ZIT AJ i ZIT AW i dwa konkursy dla ZIT WrOF).

⁴⁴ Dz.U. z 2020 r. poz. 802 ze zm.

procentowego limitu minimalnej ilości środków, która musi zostać rozdysponowana na poszczególne cele). Zgodnie z tymi obostrzeniami minimum 50% środków EFRR musiało zostać przeznaczone na osie priorytetowe 1-4. Pozostała część środków została rozdzielona pomiędzy osie 5-7, czyli na inwestycje w sektorze transportu drogowego, kolejowego, zdrowia, edukacji oraz rewitalizacji.

Ponadto w innych Osiach i Działaniach w ramach RPO WD 2014-2020, które nie były dedykowane wyłącznie rewitalizacji, było możliwe uzyskanie preferencji (w postaci dodatkowych punktów w ramach oceny projektu) w przypadku realizacji projektu rewitalizacyjnego⁴⁵.

(akta kontroli: tom IV, str. 1-356; tom V, str.1-377; tom X str. 1-11; tom XIII, str. 1-351)

6. Harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym dla RPO WD 2014-2020⁴⁶ na lata 2015-2016 został ustalony w dniu 1 lipca 2015 r.⁴⁷.

W zakresie Działania 6.3 planowano opublikowanie czterech ogłoszeń o naborach na czerwiec 2016 r. oraz kolejnych czterech na wrzesień 2016 r.

W zakresie Działania 6.3 ww. harmonogram był trzykrotnie zmieniany. I tak: **[1]** w dniu 22 września 2015 r.⁴⁸ skorygowano katalog beneficjentów dla działania 6.3 typ B, celem dostosowania możliwych do realizacji typów projektów, poprzez usunięcie beneficjentów takich jak: kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych; instytucje kultury; LGD (Lokalne Grupy Działania); zakłady lecznictwa uzdrowiskowego; podmioty lecznicze. W uzasadnieniu zmiany wskazano, że powyższe typy beneficjentów były nieadekwatne do typu projektu. Ponadto, dla wszystkich naborów dodanoienne daty ogłoszeń o naborach (w zakresie Działania 6.3 odpowiednio 30 czerwca 2016 r. i 30 września 2016 r.), a także dodano planowane daty terminu rozpoczęcia składania wniosków w naborach (w zakresie Działania 6.3. odpowiednio 1 sierpnia 2016 r. i 15 listopada 2016 r.), a także dodano kolumnę z informacją o najpóźniejszym terminie złożenia ostatecznego wniosku o płatność (miesiąc, rok); **[2]** w dniu 9 marca 2016 r.⁴⁹ w odniesieniu do projektów mogących uzyskać dofinansowanie w zakresie typu projektu C, dodano przypis dotyczący budowy nowych dróg dla Działania 6.3 o treści: „6.3 C Inwestycje w tzw. drogi lokalne (gminne i powiatowe – tylko przebudowa albo modernizacja dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Wsparcie będzie możliwe jedynie wtedy, gdy inwestycje takie będą stanowiły element szerszej koncepcji związanej z rewitalizacją (fizyczną, gospodarczą i społeczną) i będą stanowiły element lokalnego programu rewitalizacji. Budowa nowych dróg jest możliwa tylko w przypadku projektów komplementarnych wskazanych w działaniu 1.3 RPO WD, schemat 1.3.A, dotyczących zapewnienia przez wnioskodawcę dostępu do terenów inwestycyjnych”; **[3]** w dniu 29 czerwca 2016 r.⁵⁰, na wniosek IPAW, dokonano zmiany planowanej alokacji w zakresie naboru w Poddziałaniu 6.3.4. ZIT AW (typ projektu B) z 4 765,8 tys. euro na 6 263,7 tys. euro, którego ogłoszenie zaplanowano na 30 czerwca 2016 r. Zmieniono również planowany termin opublikowania ogłoszenia o naborze w zakresie Poddziałania 6.3.4. ZIT AW (typy projektów A i C) z 30 września 2016 r. na 7 października 2016 r., zmiany planowanego terminu rozpoczęcia składania wniosków z 15 listopada na

⁴⁵ Dotyczyło to następujących Osi i Działan: a) Oś priorytetowa 1 Przedsiębiorstwa i innowacje, Działanie 1.3 Rozwój przedsiębiorczości (EFRR), b) Oś priorytetowa 3 Gospodarka niskoemisyjna, Działanie 3.3 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym (EFRR) oraz Działanie 3.4 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych (EFRR), c) Oś priorytetowa 4 Środowisko i zasoby, Działanie 4.3 Dziedzictwo kulturowe (EFRR), d) Oś priorytetowa 5 Transport, Działanie 5.2 System transportu kolejowego (EFRR), e) Działanie 6.1 Inwestycje w infrastrukturę społeczną (EFRR), f) Oś priorytetowa 8 Rynek pracy, Działanie 8.3 Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy (EFS), g) Oś priorytetowa 9 Włączenie społeczne, Działanie 9.1 Aktywna integracja (EFS) i Działanie 9.2 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych (EFS).

⁴⁶ Harmonogram konkursów RPO WD.

⁴⁷ Uchwała nr 845/V/15 Zarządu Województwa Dolnośląskiego.

⁴⁸ Uchwała nr 1216/V/15 Zarządu Województwa Dolnośląskiego.

⁴⁹ Uchwała nr 1946/V/16 Zarządu Województwa Dolnośląskiego.

⁵⁰ Uchwała nr 2420/V/2016 Zarządu Województwa Dolnośląskiego.

22 listopada 2016 r., a także zmiany planowanej alokacji w tym naborze z 10 509,2 tys. euro na 9 011,3 tys. euro.

Ogłoszenia o naborach zaplanowanych na 2016 r. zostały opublikowane w zakładanych terminach.

Harmonogram naboru wniosków na 2017 r. został ustalony w dniu 27 lipca 2016 r.⁵¹.

W zakresie Działania 6.3 planowano opublikowanie jednego ogłoszenia o naborze w dniu 27 października 2017 r., z planowanym terminem składania wniosków określonym na 8 grudnia 2017 r.

W zakresie Działania 6.3. ww. harmonogram był dwukrotnie zmieniany. I tak: **[1]** w dniu 23 sierpnia 2017 r.⁵² zmniejszono alokację na planowany nabór w Poddziałaniu 6.3.2 ZIT WrOF z 3 950,0 euro na 2 353,3 euro. W uzasadnieniu zmiany wskazano, że była ona spowodowana zwiększeniem poziomu kontraktacji środków RPO WD oraz realizacją wskaźników Programu – uczeń środków przeznaczonych na planowany do ogłoszenia nabór 6.3.2 typ B, zostało przeniesione na zakończony nabór 6.3.2 typ A, C; **[2]** w dniu 19 września 2017 r.⁵³ przesunięto termin ogłoszenia konkursu dla poddziałania 6.3.2 z dnia 27 października 2017 r. na 14 listopada 2017 r. oraz planowany termin rozpoczęcia składania wniosków z 8 grudnia 2017 r. na 19 grudnia 2017 r. Zmiana wynikała z wejścia w życie nowelizacji ustawy o zasadach realizacji programów, co spowodowało konieczność zmiany kryteriów wyboru projektów oraz dostosowania zapisów regulaminu konkursów do nowych przepisów (zmiany polegały na późniejszym ogłoszeniu naborów planowanych pierwotnie na koniec września i października oraz przesunięciu terminów rozpoczęcia składania wniosków).

Ogłoszenie o naborze zaplanowanym na 2017 r. zostało opublikowane w zakładanym terminie (po uwzględnieniu zmiany dokonanej 19 września 2017 r.).

Harmonogramy naborów wniosków oraz poszczególne zmiany harmonogramów (w zakresie dotyczącym Działania 6.3), niezwłocznie po zatwierdzeniu przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego, przekazywano drogą e-mailową do Działu Informacji i Promocji RPO WD w celu umieszczenia informacji na stronie internetowej IZ RPO WD 2014-2020 i portalu funduszy europejskich.

Środki zaplanowane na rewitalizację zostały rozdysponowane dla poszczególnych beneficjentów w stopniu przekraczającym pierwotną alokację. Wynosiła ona 303 300,8 tys. zł, przy czym wartość dofinansowania UE z pierwotnego wyboru projektów wynosiła 233 672,6 tys. zł. Wartość dofinansowania według ostatniej zmiany na liście wyboru projektów wynosiła 345 631,2 tys. zł. Wartość dofinansowania UE w podpisanych umowach, według stanu na 30 września 2020 r., wynosiła 377 330,2 tys. zł. Jedynie w naborach dotyczących typu B kwota zgłoszonych projektów nie przekraczała środków na nabór. Środki te były wykorzystane do zwiększenia alokacji w naborach dotyczących typu A i C lub do wyboru projektów, które pierwotnie nie otrzymały dofinansowania, a spełniły kryteria wyboru projektów.

Zwiększenia dofinansowania w projektach i zwiększenia alokacji wynikały również z wykorzystania środków związanych z uruchomieniem rezerwy wykonania w ramach Działania 6.3, realokacji środków z Poddziałania 1.3.1 do Poddziałania 6.3.1 oraz z Działania 6.1 do Działania 6.3. Realokacje środków do Działania 6.3 pozwalały IZ RPO/IPAW wybierać kolejne projekty z listy, bądź zwiększać dofinansowanie dla już wybranych projektów.

W marcu 2020 r. IZ realokowała środki w wysokości 1 130,2 tys. euro, tj. 4 873,8 tys. zł⁵⁴ z Poddziałania 6.3.1, 6.3.2 i 6.3.3 do Działania 6.2 *Inwestycje*

⁵¹ Uchwała nr 2542/V/16 Zarządu Województwa Dolnośląskiego.

⁵² Uchwała nr 4216/V/17 Zarządu Województwa Dolnośląskiego.

⁵³ Uchwała nr 4285/V/17 Zarządu Województwa Dolnośląskiego.

⁵⁴ Liczone po kursie z marca 2020 r., 1 euro = 4,3124 zł.

w infrastrukturę zdrowotną. Środki te zostały przeznaczone na projekt pozakonkursowy dotyczący wyposażenia w niezbędny sprzęt i środki transportu podmiotów leczniczych świadczących opiekę zdrowotną w regionie ze względu na przeciwdziałanie epidemii COVID-19. Był to jedyny przypadek, gdzie środki z Działania 6.3 zostały przeznaczone na cel inny, niż rewitalizacja.

(akta kontroli: tom V, str. 1-377; tom VIII, str. 304-340; tom X, str. 1-11; tom XIII, str. 1-357)

7. W dniu 7 kwietnia 2016 r.⁵⁵ Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020⁵⁶ ustalił kryteria naboru wniosków o dofinansowanie w ramach Działania 6.3. Z kolei kryteria naboru dla projektów typu A i C ww. gremium ustaliło w dniu 9 czerwca 2016 r.⁵⁷.

Poza kryteriami ogólnymi formalnymi i merytorycznymi dla wszystkich osi priorytetowych RPO WD 2014-2020 – zakres EFRR, określono również kryteria specyficzne dla poszczególnych działań. W zakresie kryteriów formalnych specyficznych w Działaniu 6.3 wprowadzono wymóg ujęcia projektu w programie rewitalizacji. W zakresie kryteriów merytorycznych, specyficznych w Działaniu 6.3 typ A lub C wprowadzono następujące kryteria: a) komplementarność projektu z projektem realizowanym w ramach działania 1.3 (schemat 1.3.A) RPO WD (dotyczy działania 6.3. typ projektu C), b) efektywność energetyczna, c) liczba nowopowstałych miejsc pracy, d) komplementarność, e) kompleksowość projektu, f) zgodność projektu z rejestrem zabytków/gminną ewidencją zabytków, g) realizacja projektu na obszarach wiejskich, h) projekt, który w szczególności zapewnia poprawę dostępności dla osób niepełnosprawnych, i) poziom zamożności gminy, j) wielkość wkładu własnego, k) wpływ projektu dotyczącego inwestycji w drogi lokalne na poprawę bezpieczeństwa, l) stan techniczny budynków/obiektów, ł) wpływ projektu na podmioty ekonomii społecznej, m) długotrwały aspekt ekonomiczny projektu, n) wpływ realizacji projektu na realizację wartości docelowej wskaźników. W zakresie kryteriów merytorycznych specyficznych w Działaniu 6.3 typ B wprowadzono następujące kryteria: a) efektywność energetyczna, b) zgodność projektu z rejestrem zabytków/gminną ewidencją zabytków, c) stan techniczny budynków, d) komplementarność, e) poziom zamożności gminy, f) wielkość wkładu własnego, g) wpływ realizacji projektu na realizację wartości docelowej wskaźników.

W październiku 2017 r. KM RPO WD dokonał zmiany⁵⁸ w definicji kryterium specyficznego formalnego – ujęcia projektu w programie rewitalizacji. Wynikała ona z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 oraz niektórych innych ustaw⁵⁹, na podstawie którego przestały obowiązywać wytyczne programowe IZ. W związku z tym dokonano zmiany polegającej na usunięciu zapisu dotyczącego wytycznych programowych zawartych w definicji kryterium (w naborach dotyczących typu projektów A, B i C).

W przypadku kryteriów merytorycznych specyficznych, dokonano zmiany w definicji kryterium „Poziom zamożności gminy” w ramach Działania 6.3 typ B. Polegała ona na wskazaniu, że gminy zostaną podzielone na pięć grup, a nie na cztery grupy, jak wskazano pierwotnie w wyniku omyłki (analogiczne zapisy zawarto definicji kryterium merytorycznego specyficznego „Poziom zamożności gminy” dla działania 6.3 typ A i C)⁶⁰.

⁵⁵ Uchwała nr 31/16.

⁵⁶ Dalej: KM RPO WD.

⁵⁷ Uchwała nr 38/16.

⁵⁸ Uchwałą Nr 64 /17 KM RPO WD z dnia 5 października 2017 r. w sprawie zatwierdzenia zmian w „Kryteriach wyboru projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020”.

⁵⁹ Dz.U. z 2017 r. poz.1475.

⁶⁰ Zmiany te zostały dokonane Uchwałą Nr 38/16 KM RPO WD z dnia 9 czerwca 2016 roku w sprawie zatwierdzenia zmian w „Kryteriach wyboru projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020”.

Ponadto, w związku z ujednoczeniem kwestii kwalifikowalności inwestycji w tzw. drogi lokalne (gminne i powiatowe) wraz z infrastrukturą towarzyszącą (tylko przebudowa albo modernizacja dróg), IZ RPO WD wprowadziła⁶¹ przypis w kryterium „Realizacja projektu na obszarach wiejskich”, dotyczący możliwości realizacji inwestycji w drogi lokalne na obszarach wiejskich⁶².

Zgodnie z wytycznymi Ministra Rozwoju obligatoryjnym warunkiem wydatkowania przez IZ RPO środków z EFRR w ramach priorytetu inwestycyjnego 9b – Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich, było przeznaczenie ich tylko i wyłącznie na realizację projektów rewitalizacyjnych. W ramach systemu wdrażania RPO, IZ RPO była zobowiązana do tworzenia warunków umożliwiających skuteczną realizację projektów rewitalizacyjnych. W tym celu mogła formułować preferencje w dostępie do środków dla projektów rewitalizacyjnych w ramach innych priorytetów inwestycyjnych niż 9b (między innymi poprzez dodatkowe punkty przyznawane w trakcie oceny projektów). W ramach następujących Działań (innych niż Działanie 6.3 dedykowane wyłącznie rewitalizacji), było możliwe uzyskanie preferencji za realizację projektu rewitalizacyjnego: a) 1.3 Rozwój przedsiębiorczości (EFRR), b) 3.3 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym (EFRR), c) 3.4 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych (EFRR), d) 4.3 Dziedzictwo kulturowe (EFRR), e) 5.2 System transportu kolejowego (EFRR) – w niektórych naborach, f) 6.1 Inwestycje w infrastrukturę społeczną (EFRR), g) 8.3 Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy (EFS) – w niektórych naborach, h) 9.1 Aktywna integracja (EFS) – w niektórych naborach, i) 9.2 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych (EFS) – w niektórych naborach.

Do UMWD wpłynęły 32 zapytania od 29 gmin z terenu województwa dolnośląskiego, dotyczące kryteriów i zasad wyboru projektów rewitalizacyjnych (w przypadku trzech gmin zapytania dotyczyły kwalifikowalności wydatków, kosztów w projektach; 21 gmin skierowało prośby w sprawie przesunięcia terminu składania wniosków o dofinansowanie; trzy gminy skierowały pytania dotyczące zmiany interpretacji wskaźnika „liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach”; zapytania dwóch gmin dotyczyły interpretacji pojęcia „obszarów wiejskich” oraz „miejskich obszarów funkcjonalnych” w konkursach na realizację projektów w zakresie dróg lokalnych; trzy gminy skierowały zapytania dotyczące sposobu ujęcia projektów na liście A i B w programach rewitalizacji w zakresie zgodności zapisów wniosku z programami rewitalizacji. W przypadku dwóch konkursów organizowanych przez IPAW wpłynęło dziewięć zapytań od siedmiu gmin. Ponadto udzielane były również odpowiedzi na zapytania indywidualne kierowane do Punktów Informacji o Funduszach Europejskich (PIFE).

Regulaminy konkursów organizowanych przez UMWD zostały określone: **[1]** Uchwałą nr 2414/V/16 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu konkursów dla Działania 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów w Osi Priorytetowej 6 Infrastruktura spójności społecznej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020,

⁶¹ W załączniku nr 1 do regulaminu konkursów w naborach nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16, nr RPDS.06.03.02-IZ.00-02-170/16 oraz nr RPDS.06.03.03-IZ.00-02-171/16 (6.3 typ A,C), zatytułowanym „Wyciąg z Kryteriów wyboru projektów zatwierdzonych Uchwałą nr 42/16 z dnia 08 września 2016 r. KM RPO WD 2014-2020”.

⁶² Wprowadzono od dnia 10 listopada 2016 r. przypis o następującej treści „Możliwe są projekty w ramach schematu 6.3.C – Inwestycje w drogi lokalne (gminne i powiatowe), na obszarach wiejskich, w gminach, które zostały przyporządkowane do kategorii 3 klasyfikacji DEGURBA zlokalizowane w:

- miejskich obszarach funkcjonalnych rozumianych zgodnie z zapisami KPZK 2030 i Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, Perspektywa 2020 (wszystkie jednostki administracyjne należące do Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego, Legnickiego obszaru funkcjonalnego, Wałbrzyskiego obszaru funkcjonalnego lub Jeleniogórskiego obszaru funkcjonalnego);
- na pozostałym obszarze województwa dolnośląskiego – wyłącznie w gminach miejskich lub obszarach miejskich gmin miejsko-wiejskich.

Punkty będą przyznawane tylko obszarom wiejskim, definiowanym zgodnie z załącznikiem nr 1 do Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) NR 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r., jako obszary o małej gęstości zaludnienia (kod 03).”.

w zakresie naborów nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-141/16, nr RPDS.06.03.02-IZ.00-02-142/16 i nr RPDS.06.03.03-IZ.00-02-143/16, [2] Uchwałą Nr 2742/V/16 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu konkursów dla Działania 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów w Osi Priorytetowej 6 Infrastruktura spójności społecznej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, w zakresie naborów nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16, nr RPDS.06.03.02-IZ.00-02-170/16 oraz nr RPDS.06.03.03-IZ.00-02-171/16, [3] Uchwałą Nr 4476/V/17 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 8 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu konkursu dla Działania 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów w Osi Priorytetowej 6 Infrastruktura spójności społecznej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, w zakresie naboru nr RPDS.06.03.02-IZ.00-02-278/17.

W przypadku naborów: nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-141/16 dla Podziałania 6.3.1 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – konkursy horyzontalne – nabór na OSI, nr RPDS.06.03.02-IZ.00-02-142/16 dla Poddziałania 6.3.2 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – ZIT WrOF, nr RPDS.06.03.03-IZ.00-02-143/16 dla Poddziałania 6.3.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – ZIT AJ – dokonano jednej zmiany regulaminu poprzez wydłużenie terminu składania wniosków o dofinansowanie z 30 listopada 2016 r. na 30 grudnia 2016 r.⁶³.

W przypadku naborów: nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16 dla Podziałania 6.3.1 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – konkursy horyzontalne – nabór na OSI; nr RPDS.06.03.02-IZ.00-02-170/16 dla Poddziałania 6.3.2 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – ZIT WrOF oraz nr RPDS.06.03.03-IZ.00-02-171/16 dla Poddziałania 6.3.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – ZIT AJ) dokonano dwóch zmian regulaminu. Dotyczyły one ujednoczenia: [1] kwestii kwalifikowalności inwestycji w tzw. drogi lokalne (gminne i powiatowe) wraz z infrastrukturą towarzyszącą (tylko przebudowa albo modernizacja dróg) – związanej z definicją kryterium „Realizacja projektu na obszarach wiejskich”⁶⁴; [2] wydłużenia terminu składania wniosków o dofinansowanie z 22 lutego 2017 r. na 4 kwietnia 2017 r.⁶⁵.

W przypadku naboru nr RPDS.06.03.02-IZ.00-02-278/17 dla Poddziałania 6.3.2 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – ZIT WrOF, dokonano trzech zmian regulaminu. Dotyczyły one: [1] likwidacji obowiązku dołączania do wniosków o dofinansowanie deklaracji właściwego organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną, tzw. deklaracji wodnej⁶⁶, [2] przedłużenia terminu składania wniosków o dofinansowanie z 15 lutego 2018 r. na 21 lutego 2018 r.⁶⁷, [3] zwiększenia alokacji dla naboru z 2 347,5 tys. euro na 4 016,5 tys. euro⁶⁸.

⁶³ Zmiana dokonana Uchwałą Nr 3024/V/16 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 21 listopada 2016 r. w sprawie zmiany uchwały nr 2414/V/16 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu konkursów dla Działania 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów w Osi Priorytetowej 6 Infrastruktura spójności społecznej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

⁶⁴ Zmiana dokonana Uchwałą Nr 2944/V/16 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 9 listopada 2016 r. w sprawie zmiany uchwały nr 2742/V/16 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu konkursów dla Działania 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów w Osi Priorytetowej 6 Infrastruktura spójności społecznej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

⁶⁵ Zmiana dokonana Uchwałą Nr 3344/V/17 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 1 lutego 2017 r. w sprawie zmiany uchwały nr 2742/V/16 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu konkursów dla Działania 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów w Osi Priorytetowej 6 Infrastruktura spójności społecznej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

⁶⁶ Zmiana dokonana Uchwałą Nr 4869/V/18 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 6 lutego 2018 r. w sprawie zmiany uchwały nr 4476/V/17 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 8 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu konkursu dla Działania 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów w Osi Priorytetowej 6 Infrastruktura spójności społecznej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

⁶⁷ Zmiana dokonana Uchwałą Nr 4880/V/18 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 8 lutego 2018 r. w sprawie zmiany uchwały nr 4476/V/17 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 8 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu konkursu dla Działania 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów w Osi Priorytetowej 6 Infrastruktura spójności społecznej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

⁶⁸ Zmiana dokonana Uchwałą Nr 5590/V/18 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 25 czerwca 2018 r. w sprawie zmiany uchwały nr 4476/V/17 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 8 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu konkursu dla Działania 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów w Osi Priorytetowej 6 Infrastruktura spójności społecznej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

8. Według stanu na 30 września 2020 r., 119 ze 169 gmin z obszaru województwa dolnośląskiego posiadało programy rewitalizacji zamieszczone w wykazie programów prowadzonym przez IZ RPO WD⁶⁹.

W ramach RPO WD 2014-2020, w zakresie Działania 6.3 o dofinansowanie projektów nie aplikowało 27 gmin spośród gmin, których programy rewitalizacji znajdowały się w ww. wykazie. Natomiast z pozostałych gmin, które aplikowały o dofinansowanie projektów, nie otrzymało go 17 gmin.

(akta kontroli: tom IV, str. 1-356; tom XIII, str. 458)

W ramach RPO WD 2014-2020, w dziewięciu naborach (łącznie z dwoma naborami organizowanymi przez IPAW), w zakresie Działania 6.3 złożono 542 wnioski o dofinansowanie projektów rewitalizacyjnych o wartości całkowitej 903 416,4 tys. zł. Weryfikację formalną i ocenę merytoryczną przeszły pozytywnie 433 wnioski obejmujące projekty o wartości 727 649,6 tys. zł, a z tego 332 wnioski na projekty o wartości 677 960,6 tys. zł⁷⁰ zostało zakwalifikowanych do dofinansowania w wysokości 437 366,2 tys. zł, w tym kwota dofinansowania ze środków UE wynosiła 400 810,1 tys. zł.

Według stanu na 30 września 2020 r. obowiązywały umowy na dofinansowanie 267 projektów rewitalizacyjnych⁷¹. Kolejne 28 projektów zostało wybranych do dofinansowania (w naborze RPDS.06.03.04.IP.03.02-144/16 organizowanym przez IPAW⁷²), lecz nie zawarto jeszcze umów. Łączna wartość całkowita tych 295 projektów wynosiła 647 774,2 tys. zł, z dofinansowaniem w wysokości 416 543,5 tys. zł, w tym kwota dofinansowania ze środków UE wynosiła 381 871,6 tys. zł⁷³.

W zakresie Poddziałania 6.3.1 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – konkursy horyzontalne, wdrażanego przez IZ RPO WD w UMWD, przeprowadzono dwa nabory⁷⁴, w wyniku których zawarto umowy o dofinansowanie 73 projektów rewitalizacyjnych, z czego, według stanu na 30 września 2020 r., obowiązywało 70 umów o dofinansowanie projektów o wartości całkowitej 301 038,2 tys. zł⁷⁵. Konkursy ogłaszała IZ RPO WD pełniąca rolę Instytucji Organizującej Konkurs.

W zakresie Poddziałania 6.3.2 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – ZIT WrOF, wdrażanego przez IZ RPO WD, przeprowadzono trzy nabory⁷⁶. W ich wyniku zawarto umowy o dofinansowanie 73 projektów rewitalizacyjnych. Według stanu na 30 września 2020 r., obowiązywało w tym zakresie 69 umów o dofinansowanie

⁶⁹ Obejmującym programy rewitalizacji, dla których przeprowadzono z wynikiem pozytywnym weryfikację spełnienia wymogów dotyczących wymaganych cech i elementów programów rewitalizacji.

⁷⁰ 101 wniosków na kwotę 165 580,8 tys. zł nie zostało zakwalifikowanych do dofinansowania.

⁷¹ Według stanu na 30 września 2020 r., w przypadku 37 wniosków obejmujących projekty o wartości całkowitej 30 186,4 tys. zł umowy o dofinansowanie zostały rozwiązane w latach 2018-2020.

⁷² W dniu 25 maja 2020 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego, pełniący rolę Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 w sprawie naboru wniosków o dofinansowanie realizacji projektów ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 podjął uchwałę nr 2132/VI/20 w sprawie zmiany uchwały nr 4915/VI/18 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 19 lutego 2018 r. w sprawie wyboru projektów w trybie konkursowym do dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 dla Działania 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów, Poddziałania 6.3.4 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – ZIT AW (Typ B: Remont, odnowa części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych) – Nr naboru RPDS.06.03.04-IP.03-02-144/16. Zarząd Województwa Dolnośląskiego podjął decyzję o przeznaczeniu wolnych środków w ramach Poddziałania 6.3.4 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – ZIT AW (Typ B: Remont, odnowa części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych) na dofinansowanie projektów, które spełniły kryteria wyboru oraz uzyskały wymaganą liczbę punktów, lecz nie zostały wcześniej wybrane do dofinansowania ze względu na wyczerpanie alokacji w naborze. Do dofinansowania wybrano kolejnych 29 projektów, których wartość całkowita wynosi 6.986,3 tys. zł, natomiast rekomendowana wartość dofinansowania to 4.640,8 tys. zł. Następnie jeden z wnioskodawców zrezygnował z zawarcia umowy (dotyczyło to projektu o wartości całkowitej 245,8 tys. zł).

⁷³ Wartość projektów z zawartymi umowami według stanu na 30 września 2020 r. wynosiła 641 033,7 tys. zł.

⁷⁴ Nabory nr RPDS.06.03.01-IZ.00-01-141/16 i nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16.

⁷⁵ W przypadku trzech beneficjentów umowy dotyczące projektów o wartości całkowitej 16 554,8 tys. zł zostały rozwiązane w 2019 r. i w 2020 r.

⁷⁶ Nabory nr RPDS.06.03.02-IZ.00-02-142/16, nr RPDS.06.03.02-IZ.00-02-170/16 i nr RPDS.06.03.02-IZ.00-02-278/17.

projektów o wartości całkowitej 130 354,5 tys. zł⁷⁷. Konkursy ogłaszały IZ RPO WD oraz Gmina Wrocław, pełniące funkcję Instytucji Pośredniczącej w ramach instrumentu ZIT WrOF, pełniące role Instytucji Organizującej Konkurs.

W zakresie Poddziałania 6.3.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – ZIT AJ, wdrażanego przez IZ RPO WD, przeprowadzono dwa nabory⁷⁸. W ich wyniku zawarto umowy o dofinansowanie 27 projektów rewitalizacyjnych. Według stanu na 30 września 2020 r., obowiązywały w tym zakresie 24 umowy o dofinansowanie projektów o wartości całkowitej 80 945,4 tys. zł⁷⁹. Konkursy ogłaszały IZ RPO WD oraz Miasto Jelenia Góra, któremu zostało powierzono zarządzanie ZIT AJ, pełniące rolę Instytucji Organizującej Konkurs.

W zakresie Poddziałania 6.3.4 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – ZIT AW, wdrażanego przez IPAW, przeprowadzono dwa nabory⁸⁰. W ich wyniku zawarto 131 umów o dofinansowanie projektów rewitalizacyjnych. Według stanu na 30 września 2020 r., obowiązywały w tym zakresie 104 umowy o dofinansowanie projektów o wartości całkowitej 128 695,7 tys. zł⁸¹. Ponadto, kolejne 28 projektów o wartości całkowitej 6 740,5 tys. zł zostało wybranych do dofinansowania, lecz do dnia 30 września 2020 r. nie zawarto jeszcze umów z wnioskodawcami. Instytucją Organizującą Konkursy była Gmina Wałbrzych pełniące funkcję Instytucji Pośredniczącej w ramach instrumentu ZIT AW oraz funkcję Lidera ZIT AW. Zadania związane z naborem realizowała IPAW.

We wskazanych naborach wnioski zostały wniesione w terminach określonych w ogłoszeniach o naborach⁸². W wyniku weryfikacji formalnej⁸³ odrzucono 88 wniosków. Oceny merytorycznej nie przeszło 20 wniosków (w związku z niespełnieniem kryteriów obligatoryjnych w ramach oceny ekonomiczno-finansowej projektu). Ponadto jeden z projektów nie przeszedł oceny zgodności ze strategią ZIT AJ.

Według stanu na 30 września 2020 r. do dofinansowania, ze względu na brak alokacji w tych naborach, nie zostało wybranych 81 projektów o wartości całkowitej 132 859,9 tys. zł i wnioskowanej kwocie dofinansowania wynoszącej 84 930,5 tys. zł. W 20 przypadkach wnioskodawcy zrezygnowali z zawarcia umów, pomimo wyboru projektów do dofinansowania⁸⁴ (dotyczyło to projektów o wartości całkowitej 32 721,0 tys. zł i wnioskowanej kwocie dofinansowania w wysokości 19 236, 9 tys. zł).

Ocenę projektów wraz ze sporządzeniem list projektów, które spełniły kryteria wyboru projektów i uzyskały kolejno największą liczbę punktów, z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania⁸⁵ dokonywały poszczególne KOP. Zarząd Województwa Dolnośląskiego zatwierdzał listy rankingowe poprzez podejmowanie uchwał w sprawie wyboru projektów do dofinansowania. W przypadku ośmiu z dziewięciu naborów⁸⁶ w ramach Działania 6.3 dokonywano zmian na listach rankingowych w związku z rozstrzygnięciami zapadającymi w ramach procedury odwoławczej, przyznaniem, za zgodą wnioskodawcy, obniżonego poziomu dofinansowania, dostępnością wolnych środków w danym Poddziałaniu i wyborem kolejnych projektów do dofinansowania.

⁷⁷ W przypadku czterech beneficjentów umowy dotyczące projektów o wartości całkowitej 2 378,8 tys. zł zostały rozwiązane w 2018 r. i w 2019 r.

⁷⁸ Nabory nr RPDS.06.03.03-IZ.00-02-143/16 i nr RPDS.06.03.03-IZ.00-02-171/16.

⁷⁹ W przypadku trzech beneficjentów umowy dotyczące projektów o wartości całkowitej 4 612,6 tys. zł zostały rozwiązane w 2019 r.

⁸⁰ Nabory nr RPDS.06.03.04-IP.03-02-144/16 i nr RPDS.06.03.04-IP.03-02-173/16.

⁸¹ W przypadku 27 beneficjentów umowy dotyczące projektów o wartości całkowitej 6 640,1 tys. zł zostały rozwiązane w latach 2018-2020.

⁸² W dwóch przypadkach wnioski zostały złożone wyłącznie w wersji elektronicznej i nie zostały uznane za skutecznie wniesione.

⁸³ W tym oceny formalnej, oceny technicznej i wyniku sprawdzenia spełniania warunków formalnych przez wniosek.

⁸⁴ W tym projektów z obniżoną kwotą dofinansowania.

⁸⁵ Dalej: listy rankingowe.

⁸⁶ Nie dokonano zmiany listy rankingowej w przypadku naboru nr RPDS.06.03.03-IZ.00-02-143/16.

Ocena formalna i merytoryczna złożonych wniosków w ramach naborów organizowanych przez UMWD była dokonywana na zasadzie „dwóch par oczu” – dany wniosek w zakresie oceny formalnej i merytorycznej był oceniany przez dwie osoby – pracowników UMWD w zakresie oceny formalnej i ekspertów w zakresie oceny merytorycznej (z wyjątkiem naboru RPDS.06.03.02-IZ.00-02-278/17, w którym ocena formalna danego projektu była dokonywana na zasadzie „jednej pary oczu” – przez jedną osobę, co było zgodne z regulaminem pracy KOP obowiązującym w tym naborze). W przypadku oceny merytorycznej dwóch ekspertów dokonywało oceny projektu w zakresie oceny finansowo-ekonomicznej, dwaj eksperci oceniali projekt również w zakresie oceny merytorycznej dziedzinowej. W UMWD sporządzano i zamieszczano na własnej stronie internetowej, po każdym etapie dokonania oceny projektu, listę projektów, które przeszły do następnego etapu. Analogiczne zasady stosowano w przypadku naborów przeprowadzanych przez IPAW.

(akta kontroli: tom IV, str. 1-356; tom V, str. 1-377; tom VI str. 1-5; 430; tom XIII, str. 458; tom XVII str. 1-37; 352-400)

W związku z wynikami dziewięciu naborów wniesiono 154 protesty, z których 61 zostało uwzględnionych, 84 nie zostały uwzględnione, a dziewięć pozostawiono bez rozpatrzenia (z tego w przypadku dwóch naborów organizowanych przez IPAW wpłynęły 62 protesty, z których 38 uwzględniono, 20 nie zostało uwzględnionych, a cztery pozostawiono bez rozpatrzenia). W wyniku uwzględnienia protestów (w tym również przeprowadzenia kolejnych etapów oceny) w 28 przypadkach projekty zostały wybrane do dofinansowania. Od rozstrzygnięcia protestów wniesiono 14 skarg do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu⁸⁷. Oddalono 10 skarg⁸⁸, trzy skargi pozostawiono bez rozpatrzenia, a w jednym przypadku postępowanie przed WSA zostało umorzone⁸⁹. Od wyroków WSA wniesiono dwie skargi kasacyjne⁹⁰ do Naczelnego Sądu Administracyjnego⁹¹. Zostały one uwzględnione⁹².

Badaniu poddano dokumentację dotyczącą 16 protestów⁹³, zgłoszonych w związku z oceną projektów w ramach dwóch naborów nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-141/16 oraz nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16. W Poddziałaniu 6.3.1. (naboru na OSI).

(akta kontroli: tom V, str. 310; 318; tom VII, str. 1-519; tom IX, str. 1-485)

W związku z przebiegiem naboru nr RPDS.06.03.02-IZ.00-02-278/17 zgłoszone zostały ponadto trzy skargi w trybie art. 227 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego*⁹⁴. Dotyczyły one odmowy przywrócenia terminu i wznowienia procedury oceny projektu. W dwóch przypadkach skargi zostały uznane za bezzasadne. W jednym przypadku skargę pozostawiono bez rozpoznania w związku nieprzedłożeniem pełnomocnictwa do reprezentowania skarżącego pomimo skierowania stosownego wezwania.

(akta kontroli: tom V, str. 319-362)

Według stanu na 30 września 2020 r. obowiązywało 267 umów o dofinansowanie projektów rewitalizacyjnych. Dla 258 umów zawarto 601 aneksów. Modyfikacje

⁸⁷ Dalej: WSA.

⁸⁸ W tym jedną po uchyleniu pierwszego zapadłego w sprawie wyroku WSA i przekazaniu przez NSA sprawy do ponownego rozpoznania przez WSA.

⁸⁹ WSA uwzględnił skargę protestującego, następnie NSA uchylił wyrok WSA, a przed ponownym rozpoznaniem sprawy przez WSA, projekt został wybrany do dofinansowania i skarga została wycofana. W wyniku tego WSA umorzył postępowanie.

⁹⁰ Jedna skarga została wniesiona przez protestującego, a druga przez Instytucję Zarządzającą RPO WD 2014-2020.

⁹¹ Dalej: NSA.

⁹² W jednym przypadku po uwzględnieniu przez NSA skargi protestującego (na pozostawienie skargi bez rozpatrzenia) i przekazaniu sprawy do rozpoznania przez WSA, WSA oddalił skargę. W drugim przypadku, po uwzględnieniu przez NSA skargi Instytucji Zarządzającej RPO WD 2014-2020 i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania przez WSA, WSA umorzył postępowanie w związku wycofaniem skargi. Wycofanie skargi było spowodowane wyborem projektu do dofinansowania.

⁹³ Protesty dotyczące projektów numer: RPDS.06.03.01-02-0014/17, RPDS.06.03.01-02-0033/17, RPDS.06.03.01-02-0034/17, RPDS.06.03.01-02-0038/17, RPDS.06.03.01-02-0049/17, RPDS.06.03.01-02-0066/17, RPDS.06.03.01-02-0067/17, RPDS.06.03.01-02-0068/17, RPDS.06.03.01-02-0069/17, RPDS.06.03.01-02-0075/17, RPDS.06.03.01-02-0087/17, RPDS.06.03.01-02-0011/16, RPDS.06.03.01-02-0013/16, RPDS.06.03.01-02-0028/16, RPDS.06.03.01-02-0031/16, RPDS.06.03.01-02-0032/16.

⁹⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 256, ze zm.

wynikały z aktualizacji zapisów bazowego wzoru umowy, kwestii technicznych (jak zmiany rachunków bankowych, adresów do korespondencji), zmian terminów realizacji projektów, okresu kwalifikowalności wydatków, budżetu/montażu finansowego projektów, wskaźników produktu/rezultatu. Na podstawie analizy dokumentacji dotyczącej zmian umów na dofinansowanie 11 projektów⁹⁵, złożonych w naborach nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-141/16 i RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16, stwierdzono, że zmiany tych umów, dokonane 31 aneksami, nie wpływały na spełnianie kryteriów wyboru projektów w sposób, który skutkowałby negatywną oceną tych projektów.

(akta kontroli: tom IV, str. 1-356; tom V, str. 1-377; tom X, str. 1-710; tom XI, str. 1-684; tom XII str. 1-685)

W ramach Poddziałania 6.3.1 przeprowadzono dwa konkursy horyzontalne – nabory na OSI, ogłoszone 30 czerwca 2016 r. – nabór nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-141/16 oraz 30 września 2016 r. – nabór nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16.

Przedmiotem pierwszego z ww. konkursów były projekty określone dla działania typu B. Kategorią interwencji (zakresem interwencji dominującym) dla tego konkursu była kategoria 054 – Infrastruktura mieszkalnictwa. O dofinansowanie w ramach konkursu mogły ubiegać się następujące typy beneficjentów: a) jednostki samorządu terytorialnego (jst), ich związki i stowarzyszenia; b) jednostki organizacyjne jst, c) jednostki sektora finansów publicznych, inne niż wymienione powyżej, d) wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe, e) towarzystwa budownictwa społecznego, f) organizacje pozarządowe.

Wszystkie projekty planowane do realizacji musiały być ujęte w lokalnym programie rewitalizacji lub w dokumencie równorzędnym (dokument równorzędny to taki, który zawierał wszystkie niezbędne elementy programu rewitalizacji, zgodnie z Wytycznymi opracowanymi przez Ministerstwo Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 oraz wytycznymi programowymi IZ RPO WD dotyczącymi zasad przygotowania lokalnych programów rewitalizacji lub dokumentów równorzędnych) w perspektywie finansowej 2014-2020. Preferowane były projekty dotyczące zabytków wpisanych do rejestru prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu lub obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków, oraz projekty realizowane w partnerstwie.

W naborze tym złożono 32 wnioski na projekty rewitalizacyjne o wartości całkowitej 39 369,6 tys. zł. Alokacja środków została podzielona na 5 OSI i ostatecznie (w związku z uwzględnieniem dwóch protestów, w wyniku których projekty zostały umieszczone na liście projektów do dofinansowania) wybrane do dofinansowania zostały 22 projekty o wartości całkowitej 23 516,8 tys. zł⁹⁶ (w ramach LGOI⁹⁷ jeden projekt, w ramach OI DB⁹⁸ trzy projekty, w ramach OIRW⁹⁹ pięć projektów, w ramach ZKD¹⁰⁰ siedem projektów, a w ramach ZOI¹⁰¹ sześć projektów).

⁹⁵ Projekty numer: RPDS.06.03.01-02-001/16, RPDS.06.03.01-02-013/16, RPDS.06.03.01-02-027/16, RPDS.06.03.01-02-028/16, RPDS.06.03.01-02-014/17, RPDS.06.03.01-02-038/17, RPDS.06.03.01-02-047/17, RPDS.06.03.01-02-049/17, RPDS.06.03.01-02-069/17, RPDS.06.03.01-02-074/17, RPDS.06.03.01-02-082/17.

⁹⁶ Według stanu na 30 września 2020 r. Według pierwotnie zawartych umów wartość całkowita 22 projektów wynosiła 21 599,6 tys. zł.

⁹⁷ Legnicko-Głogowskiemu Obszarowi Interwencji, w skład którego wchodziły Gminy: miejskie – Jawor, Głogów, Chojnów, Lubin, Legnica; wiejskie – Męcinka, Mściwojów, Paszowice, Wądroże Wielkie, Złotoryja, Głogów, Jerzmanowa, Kotła, Pęcław, Żukowice, Chojnów, Krotoszyce, Kunice, Legnickie Pole, Marciszów, Miłkowice, Ruja, Lubin, Rudna, Gaworzyce, Grębocice, Radwanice oraz miejsko-wiejskie – Prochowice, Ścinawa, Chocianów, Polkowice, Przemków, Bolków.

⁹⁸ Obszar Interwencji Doliny Baryczy, w skład którego wchodziły Gminy: wiejskie – Jemielno, Niechlów, Cieszków, Krośnice, Dobroszyce, Dziadowa Kłoda, Zawonia, Wińsko oraz miejsko-wiejskie – Góra, Wąsosz, Milicz, Bierutów, Międzybórz, Syców, Twardogóra, Prusice, Żmigród, Brzeg Dolny, Wołów.

⁹⁹ Obszar Interwencji Równiny Wrocławskiej, w skład którego wchodziły Gminy: miejskie – Olawa, wiejskie – Domaniów, Olawa, Borów, Kondratowice, Przeworno, Kostomoty, Malczyce, Udanin, Jordanów Śląski, Mietków oraz miejsko-wiejskie – Strzelin, Wiązów, Środa Śląska.

¹⁰⁰ Obszar Ziemia Dzierżoniowsko-Kłodzko-Ząbkowicka, w skład którego wchodziły Gminy: miejskie – Bielawa, Dzierżoniów, Pieszycy, Piława Góra, Duszniki-Zdrój, Kłodzko, Kudowa-Zdrój, Polanica-Zdrój; wiejskie – Dzierżoniów, Lagiewniki, Kłodzko, Lewin Kłodzki, Ciepłowody, Kamieniec Ząbkowicki, Stoszowice oraz miejsko-wiejskie – Niemcza, Bystrzyca Kłodzka, Łądek-Zdrój, Międzyzlesie, Radków, Stronie Śląskie, Szczytna, Bardo, Ząbkowice Śląskie, Ziębice, Złoty Stok.

¹⁰¹ Zachodni Obszar Interwencji, w skład którego wchodziły Gminy: miejskie – Bolesławiec, Lubań, Świeradów-Zdrój, Zawidów, Zgorzelec; wiejskie – Bolesławiec, Gromadka, Osiecznica, Warta Bolesławiecka, Lubań, Platerówka, Siekierczyn,

W naborze jeden wniosek został pozostawiony bez rozpatrzenia na etapie weryfikacji technicznej, sześć wniosków nie przeszło oceny formalnej, a kolejne trzy oceny merytorycznej.

W naborze, w zakresie kryteriów merytorycznych, obowiązywały następujące kryteria merytoryczne: **[1]** ogólne dla wszystkich osi priorytetowych RPO WD 2014-2020 – zakres EFRR w ramach oceny finansowo-ekonomicznej projektu: 1) sytuacja finansowa wnioskodawcy, 2) plan finansowy, 3) zachowanie trwałości, 4) prawidłowość zastosowania metodologii, 5) analiza opcji (rozwiązań alternatywnych) – kryterium punktowe - możliwe 0 pkt, 1 pkt albo 3 pkt, 6) efektywność ekonomiczno-społeczna projektu – kryterium punktowe - możliwe 0 pkt, 2 pkt albo 4 pkt¹⁰²; **[2]** ogólne obligatoryjne¹⁰³: 1) zasadność i adekwatność wydatków, 2) wpływ projektu na osiągnięcie celu szczegółowego RPO WD 2014-2020, 3) logika interwencji projektu, 4) poprawność doboru wskaźników, 5) plan realizacji inwestycji, 6) zastosowanie przepisów dotyczących pomocy publicznej/pomocy de minimis, 7) zgodność projektu z polityką ochrony środowiska, 8) wpływ projektu na zasady horyzontalne UE; **[3]** ogólne punktowe¹⁰⁴: 1) gotowość projektu do realizacji – możliwe 0 pkt, 2 pkt albo 4 pkt, 2) struktura organizacyjna/potencjał administracyjny – możliwe 0 pkt albo 2 pkt, 3) zagrożenia realizacji projektu – możliwe 0 pkt, 1 pkt albo 2 pkt, 4) wpływ realizacji projektu na zasadę promowania równości szans mężczyzn i kobiet – możliwe 0 pkt albo 1 pkt, 5) wpływ realizacji projektu na zasadę niedyskryminacji (w tym niedyskryminacji ze względu na niepełnosprawność) – możliwe 0 pkt albo 1 pkt, 6) wpływ realizacji projektu na zasadę zrównoważonego rozwoju – możliwe 0 pkt albo 2 pkt, 7) komplementarność – możliwe 0 pkt albo 2 pkt, 8) wpływ projektu na przywracanie i utrwalanie ładu przestrzennego – możliwe 0 pkt, 1 pkt albo 2 pkt, 9) ponadregionalny charakter projektu – możliwe 0 pkt albo 1 pkt, 10) partnerstwo – możliwe 0 pkt, 1 pkt, 2 pkt, 3 pkt, 4 pkt albo 5 pkt. Kryterium obligatoryjnym było również uzyskanie minimum 15% możliwych do uzyskania punktów w ramach kryteriów merytorycznych ogólnych dla wszystkich osi priorytetowych RPO WD 2014-2020 – zakres EFRR; **[4]** specyficzne punktowe¹⁰⁵ – dla poszczególnych działań RPO WD 2014-2020 – zakres EFRR, Oś Priorytetowa 6 – Infrastruktura spójności społecznej, Działanie 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów: 1) efektywność energetyczna – możliwe od 0 pkt do 4 pkt (w tym punkty stanowiące ułamek punktu, według szczegółowego opisu kryterium), 2) zgodność projektu z rejestrem zabytków/gminną ewidencją zabytków energetyczna – możliwe 0 pkt, 1 pkt, 3 pkt albo 4 pkt, 3) stan techniczny budynków – możliwe 0 pkt, 1 pkt, 2 pkt, 3 pkt albo 4 pkt, 4) komplementarność – możliwe 0 pkt, 1 pkt, 2 pkt, 3 pkt, 4 pkt albo 5 pkt, 5) poziom zamożności gminy – możliwe 0 pkt, 1 pkt, 2 pkt, 3 pkt albo 4 pkt, 6) wielkość wkładu własnego – możliwe 0 pkt, 1 pkt, 2 pkt albo 3 pkt, 7) wpływ realizacji projektu na realizację wartości docelowej wskaźników – możliwe 0 pkt, 1 pkt, 2 pkt, 3 pkt, 4 pkt, 5 pkt albo 6 pkt.

Termin składania wniosków był wyznaczony początkowo na 30 listopada 2016 r., a następnie został przesunięty na 30 grudnia 2016 r.

W dniu 25 września 2017 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego¹⁰⁶ dokonał wyboru projektów w trybie konkursowym do dofinansowania ze środków EFRR w ramach RPO WD 2014-2020 dla Osi Priorytetowej 6 Infrastruktura spójności społecznej, Działania 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów, Poddziałania 6.3.1 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – konkursy horyzontalne – nabór na OSI

Sulików, Zgorzelec, Zagrodno oraz miejsko-wiejskie – Nowogrodzic, Leśna, Olszyna, Lwówek Śląski, Bogatynia, Pieńsk, Węgliniec.

¹⁰² Niespełnienie tych kryteriów, za wyjątkiem kryterium „analiza opcji (rozwiązań alternatywnych)”, oznaczało odrzucenie wniosku.

¹⁰³ Niespełnienie tych kryteriów oznaczało odrzucenie wniosku.

¹⁰⁴ Niespełnienie tych kryterium (uzyskanie 0 pkt) nie oznaczało odrzucenia wniosku, za wyjątkiem kryterium „struktura organizacyjna/potencjał administracyjny” – w przypadku tego kryterium 0 punktów oznaczało odrzucenie wniosku.

¹⁰⁵ Niespełnienie tych kryterium (uzyskanie 0 pkt) nie oznaczało odrzucenia wniosku.

¹⁰⁶ Uchwała nr 4298/V/17.

(RPDS.06.03.01-IZ.00-02-141/16). W dniu 28 grudnia 2017 r. decyzja ta została zmieniona w związku z rozstrzygnięciem protestów¹⁰⁷.

(akta kontroli: tom IV, str. 1-356; tom V, str. 1-377; tom IX str. 1-26; tom XIV str. 1-249)

Przedmiotem drugiego naboru (nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16) były projekty dla działania 6.3 typ A i C. W przypadku tych projektów wsparcie było możliwe jedynie wtedy, gdy inwestycje takie stanowiły element szerszej koncepcji związanej z rewitalizacją (fizyczną, gospodarczą i społeczną) i stanowiły element lokalnego programu rewitalizacji. Inwestycje w drogi lokalne (gminne i powiatowe) nie mogły być realizowane na obszarach wiejskich. Mogły one być realizowane wyłącznie na obszarach miejskich lub miejskich obszarach funkcjonalnych, jako element programu rewitalizacji jedynie wówczas, gdy przyczyniały się do fizycznej, gospodarczej i społecznej rewitalizacji i regeneracji ww. obszarów.

Kategorią interwencji (zakresem interwencji dominującym) dla niniejszego konkursu były kategorie: 034 – Inne drogi przebudowane lub zmodernizowane (autostrady, drogi krajowe, regionalne lub lokalne) oraz 055 – Pozostała infrastruktura społeczna przyczyniająca się do rozwoju regionalnego i lokalnego. O dofinansowanie w ramach konkursu mogły ubiegać się następujące typy beneficjentów: a) jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, b) jednostki organizacyjne jst, c) jednostki sektora finansów publicznych, inne niż wymienione powyżej, d) wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe, e) towarzystwa budownictwa społecznego, f) organizacje pozarządowe, g) kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych, h) instytucje kultury, j) LGD, k) zakłady lecznictwa uzdrowiskowego, l) podmioty lecznicze.

Wszystkie projekty planowane do realizacji musiały być ujęte w lokalnym programie rewitalizacji lub w dokumencie równorzędnym (w perspektywie finansowej 2014-2020). Preferowane były projekty realizowane w partnerstwie.

W naborze tym złożono 98 wniosków na projekty rewitalizacyjne o wartości całkowitej 402 902,0 tys. zł. Alokacja środków została podzielona na 5 OSI i według stanu na 30 września 2020 r. zawartych było 48 umów do dofinansowania projektów¹⁰⁸ o wartości całkowitej 277 521,4 tys. zł¹⁰⁹ (w ramach LGOI 12 projektów, w ramach OIIB 11 projektów, w ramach OIRW dziewięć projektów, w ramach ZKD 11 projektów, a w ramach ZOI pięć projektów).

W naborze 16 wniosków nie przeszło oceny formalnej, a kolejne pięć oceny merytorycznej.

W zakresie: kryteriów merytorycznych ogólnych w ramach oceny finansowo-ekonomicznej projektu, kryteriów merytorycznych ogólnych obligatoryjnych, kryteriów merytorycznych ogólnych punktowych, obowiązywały kryteria opisane przy naborze RPDS.06.03.01-IZ.00-02-141/16¹¹⁰. W zakresie kryteriów merytorycznych specyficznych obowiązywały następujące kryteria: 1) komplementarność projektu z projektem realizowanym w ramach działania 1.3 (schemat 1.3.A) RPO WD¹¹¹, 2) efektywność energetyczna – kryterium punktowe – możliwe od 0 pkt do 4 pkt (w tym punkty stanowiące ułamek punktu, według szczegółowego opisu kryterium), 3) liczba powstałych nowych miejsc pracy – kryterium punktowe – możliwe 0 pkt, 1 pkt, 3 pkt albo 4 pkt, 4) komplementarność – kryterium punktowe – możliwe 0 pkt, 2 pkt, 3 pkt albo 5 pkt, 5) kompleksowość projektu – kryterium punktowe – możliwe 0 pkt albo 3 pkt, 6) zgodność projektu z rejestrem zabytków/gminną ewidencją zabytków – kryterium punktowe – możliwe 0 pkt, 1 pkt, 2 pkt, 3 pkt albo 4 pkt,

¹⁰⁷ Uchwała Zarządu Województwa Dolnośląskiego nr 4705/V/17.

¹⁰⁸ W związku ze zwiększeniem alokacji i wyborem, po pierwotnym rozstrzygnięciu, kolejnych projektów do dofinansowania, uwzględnieniem pięciu protestów, w wyniku których projekty zostały umieszczone na liście projektów do dofinansowania, rozwiązaniem trzech umów, a także rezygnacją z zawarcia jednej umowy.

¹⁰⁹ Według stanu na 30 września 2020 r. Według pierwotnie zawartych umów wartość całkowita 22 projektów wynosiła 21 599,6 tys. zł.

¹¹⁰ Z wyłączeniem kryterium pn. „komplementarność” w zakresie kryteriów merytorycznych ogólnych punktowych.

¹¹¹ Dla projektów typu C, jako kryterium obligatoryjne, którego niespełnienie oznaczało odrzucenie wniosku.

7) realizacja projektu na obszarach wiejskich – kryterium punktowe- możliwe 0 pkt albo 2 pkt, 8) projekt, który w szczególności zapewnia poprawę dostępności dla osób niepełnosprawnych – kryterium punktowe – możliwe 0 pkt albo 1 pkt, 9) poziom zamożności gminy – kryterium punktowe – możliwe 0 pkt, 1 pkt, 2 pkt, 3 pkt albo 4 pkt, 10) wielkość wkładu własnego – kryterium punktowe – możliwe 0 pkt, 1 pkt, 2 pkt albo 3 pkt, 11) wpływ projektu dotyczącego inwestycji w drogi lokalne na poprawę bezpieczeństwa – kryterium punktowe – możliwe 0 pkt, 1 pkt, 2 pkt albo 3 pkt, 12) stan techniczny budynków/obiektów – kryterium punktowe – możliwe 0 pkt, 1 pkt albo 2 pkt, 13) wpływ projektu na podmioty ekonomii społecznej – kryterium punktowe – możliwe 0 pkt albo 1 pkt, 14) długotrwały aspekt ekonomiczny projektu – kryterium punktowe – możliwe 0 pkt albo 2 pkt, 15) wpływ realizacji projektu na realizację wartości docelowej wskaźników – kryterium punktowe – możliwe 0 pkt, 1 pkt, 2 pkt, 3 pkt, 4 pkt, 5 pkt, 6 pkt, 7 pkt albo 8 pkt. W przypadku kryteriów merytorycznych specyficznych punktowych uzyskanie 0 punktów nie oznaczało odrzucenia wniosku.

Termin składania wniosków był wyznaczony początkowo na okres od 15 listopada 2016 r. do 22 lutego 2017 r., a następnie został przesunięty do dnia 4 kwietnia 2017 r.

W dniu 30 stycznia 2018 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego¹¹² dokonał wyboru projektów w trybie konkursowym do dofinansowania ze środków EFRR w ramach RPO WD 2014-2020 dla Osi Priorytetowej 6 Infrastruktura spójności społecznej, Działania 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów, Poddziałania 6.3.1 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – konkursy horyzontalne – nabór na OSI (RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16). W związku ze zwiększeniem alokacji, pojawianiem się wolnych środków i rozstrzygnięciami protestów Zarząd Województwa Dolnośląskiego dokonywał stosownych zmian tej decyzji¹¹³.

(akta kontroli: tom IV, str. 1-356; tom V, str. 1-377; tom IX, str. 1-12; 27-77; tom XIV, str. 250-395; tom XV, str. 1-223)

Na podstawie analizy 10 wniosków złożonych w naborach nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-141/16 i nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16, stwierdzono, że ocena formalna nie została dokonana w terminach przewidzianych w regulaminach pracy KOP. W pierwszym z ww. naborów termin dokonania oceny formalnej był określony na 20 dni, a w drugim na 30 dni. W ramach naboru nr RPDS.06.03.01-IZ.00-01-141/16 badane wnioski zostały ocenione po upływie od 53 do 79 dni¹¹⁴. W ramach naboru nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16 badane wnioski zostały ocenione po upływie od 73 do 196 dni¹¹⁵.

NIK zwraca przy tym uwagę, że znaczne wydłużenie czasu trwania ocen formalnych projektów rewitalizacyjnych w naborach nr RPDS.06.03.01-IZ.00-01-141/16 oraz nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16 wskazuje na potrzebę zoptymalizowania procesów naboru projektów w ramach RPO, w tym rozważenie niekumulowania naborów w jednym czasie, a także zapewnienia odpowiednich zasobów ludzkich, umożliwiających przeprowadzenie oceny projektów w terminach wskazanych w regulaminach pracy Komisji Oceny Projektów. Wydłużanie oceny formalnej projektów świadczy o tym, że faktycznie terminy naboru projektów mogłyby być późniejsze w stosunku do przyjętych w tych naborach. W konsekwencji wnioskodawcy mieliby więcej czasu na przygotowanie i złożenie projektów. Należy

¹¹² Uchwała nr 4842/V/18.

¹¹³ W dniu 28 lutego 2018 r. uchwałą nr 4942/V/18, w dniu 23 kwietnia 2018 r. uchwałą nr 5203/V/18, w dniu 30 kwietnia 2018 r. uchwałą nr 5261/V/18, w dniu 25 czerwca 2018 r. uchwałą nr 5595/V/18, w dniu 17 września 2018 r. uchwałą nr 5959/V/18, w dniu 11 października 2018 r. uchwałą nr 6074/V/18, w dniu 8 listopada 2018 r. uchwałą nr 6175/V/18.

¹¹⁴ Wniosek nr RPDS.06.03.01-02-0001/16 – został oceniony po 68 dniach (z wyłączeniem okresu weryfikacji technicznej oraz okresu uzupełniania/korekty wniosku, ewentualnego okresu udzielania wyjaśnień), wniosek nr RPDS.06.03.01-02-0011/16 został oceniony po 79 dniach, wniosek nr RPDS.06.03.01-02-0013/16 został oceniony po 53 dniach, wniosek nr RPDS.06.03.01-02-0027/16 został oceniony po 59 dniach, a wniosek nr RPDS.06.03.01-02-0028/16 został oceniony po 70 dniach.

¹¹⁵ Wniosek nr RPDS.06.03.01-02-0014/17 został oceniony po 73 dniach, wniosek nr RPDS.06.03.01-02-0038/17 został oceniony po 152 dniach, wniosek nr RPDS.06.03.01-02-0047/17 został oceniony po 98 dniach, wniosek nr RPDS.06.03.01-02-0074/17 został oceniony po 196 dniach, a wniosek nr RPDS.06.03.01-02-0087/17 został oceniony po 177 dniach.

również zauważyć, że rozstrzygnięcie konkursów wiele miesięcy po terminie składania wniosków powoduje również konieczność zmiany umów o dofinansowanie na etapie realizacji projektów, wynikającą z niedotrzymywania czasu na ich ukończenie przez wnioskodawców, na co wpływ ma również termin rozstrzygnięcia naborów przez UMWD.

W przypadku oceny merytorycznej w trzech z 10 badanych w tym zakresie wniosków złożonych w ramach ww. naborów, stwierdzono przekroczenia wynikającego z regulaminów pracy KOP 40-dniowego terminu dokonania oceny merytorycznej. Przekroczenia te wynosiły od 4 do 25 dni¹¹⁶.

(akta kontroli: tom X, str. 1-710; tom XI, str. 1-684; tom XII, str. 1-685)

W oparciu o postanowienia regulaminów pracy KOP obowiązujących w tych naborach, pierwotne terminy oceny formalnej i merytorycznej wniosków zostały przedłużone. Przedłużenie oceny wniosków miało wpływ na termin rozstrzygnięcia naborów.

W naborze nr RPDS.06.03.01-IZ.00-01-141/16 termin składania wniosków upłynął 30 grudnia 2016 r. W regulaminie konkursu wskazano orientacyjny termin rozstrzygnięcia naboru jako czerwiec 2017 r. Termin ten został następnie zmieniony na wrzesień 2017 r. W wydanym w tej sprawie komunikacie wskazano, że w trakcie oceny projektów w ramach RPO WD 2014-2020 nie dotrzymano określonych w regulaminach konkursów (komunikat obejmował jeszcze cztery inne równoległe prowadzone nabory w ramach Osi priorytetowej 6 Infrastruktura spójności społecznej¹¹⁷) orientacyjnych terminów rozstrzygnięcia naborów, głównie z powodu: a) dużego zainteresowania wnioskodawców ogłoszonymi konkursami, co spowodowało kumulację prac związanych z oceną projektów i w konsekwencji wydłużenie procesu oceny (w konkursach wpłynęło łącznie 171 wniosków o dofinansowanie), b) konieczności poprawy dokumentacji w niemalże wszystkich przypadkach i występowania do wnioskodawców o usunięcie braków formalnych lub oczywistych omyłek w składanych wnioskach (w trybie wskazanym w art. 43 ustawy o zasadach realizacji programów), co miało wpływ na termin dokonywanej oceny, c) licznych wystąpień wykonawców o wydłużenia terminów na uzupełnienie wniosków, d) złożonego charakteru ocenianych projektów wymagającego niejednokrotnie angażowania dodatkowych ekspertów w procesie oceny merytorycznej. W związku z powyższym, Zarząd Województwa Dolnośląskiego zmienił termin orientacyjnego rozstrzygnięcia naborów.

W przypadku naboru nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16 termin składania wniosków upłynął 4 kwietnia 2017 r. W regulaminie konkursu wskazano orientacyjny termin rozstrzygnięcia naboru jako październik 2017 r. Termin rozstrzygnięcia konkursu został zmieniony na styczeń 2018 r. W opublikowanym komunikacie nie podano przyczyn wydłużenia terminu.

W notatkach wewnętrznych zatwierdzonych przez Przewodniczących lub Zastępców Przewodniczących KOP wskazano ponadto, że w przypadku naboru nr RPDS.06.03.01-IZ.00-01-141/16 przyczynami przesunięcia terminu dokonania oceny formalnej były: 1) kumulacja naborów (wniosków) ocenianych w tym samym czasie przez członków KOP, 2) braki kadrowe w działach, w których pracują członkowie KOP oraz zwolnienia lekarskie, urlopy członków KOP, 3) okoliczność, że część członków KOP to pracownicy, którzy pierwszy raz oceniali projekty z zakresu rewitalizacji, co znacznie spowalniało proces oceny projektów, 4) konieczność dokonywania uzgodnień z Wydziałem Zarządzania RPO WD dotyczących zgodności zakresu rzeczowego projektu z programem rewitalizacji, pod

¹¹⁶ W przypadku wniosku nr RPDS.06.03.01-02-0027/16 ocena merytoryczna została dokonana po 44 dniach, w przypadku wniosku RPDS.06.03.01-02-0001/16 ocena została dokonana po 58 dniach, a w przypadku wniosku nr RPDS.06.03.01-02-0038/17 ocena została dokonana po 65 dniach.

¹¹⁷ Nabory numer RPDS.06.01.01-IZ.00-02-166/16 – OSI, RPDS.06.01.02-IZ.00-02-167/16 ZIT WrOF w ramach Działania 6.1. Inwestycje w infrastrukturę społeczną oraz nabory numer RPDS.06.03.02-IZ.00-02-142/16 ZIT WrOF i RPDS.06.03.01-IZ.00-02-143/16 ZIT AJ w ramach Działania 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów.

kątem spełniania kryterium kluczowego. W przypadku naboru nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16 w notatce wewnętrznej wskazano, że było to spowodowane dużym zainteresowaniem wnioskodawców ogłoszonymi równocześnie konkursami, kumulacją prac związanych z ich obsługą, a tym samym wydłużeniem oceny poszczególnych naborów, a także brakami kadrowymi wśród osób zaangażowanych w proces rozliczania projektów zakontraktowanych do dofinansowania, będących jednocześnie członkami KOP dla ww. naboru.

Sekretarz Województwa Dolnośląskiego wyjaśnił, między innymi, że: „(...) nie było możliwości dotrzymania pierwotnych, proceduralnych terminów oceny formalnej, tj. odpowiednio 20 i 30 dni, określonych w Regulaminach pracy KOP. Głównym powodem takiego stanu rzeczy była kumulacja wielu naborów w tamtym czasie. Równoległe do naboru RPDS.06.03.01-IZ.00-02-141/16 w IZ RPO WD funkcjonowały 32 inne komisje oceny projektów (...), natomiast równoległe do naboru RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16 funkcjonowały 22 komisje oceny projektów. Konsekwencją powyższego było, iż w ramach ww. komisji oceny projektów ocenie poddano łącznie 810 wniosków o dofinansowanie (w tym 129 wniosków w ramach naborów RPDS.06.03.01-IZ.00-02-141/16 oraz RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16), przy czym należy zauważyć, że ocena jest tylko jednym z wielu zadań Departamentu Funduszy Europejskich. W prace poszczególnych komisji oceny projektów niejednokrotnie zaangażowane były te same osoby, pełniące funkcje Przewodniczącego/Zastępcy przewodniczącego KOP, sekretarza KOP czy członka KOP oceniającego projekt. Znaczący wpływ miała również duża ilość projektów złożonych w ramach przedmiotowych naborów. Istotna, z punktu widzenia czasu koniecznego na dokonanie oceny formalnej oraz zagwarantowania wysokiej jakości oceny jest także specyfika konkursów rewitalizacyjnych, które wymagały zapewnienia kadry z odpowiednią wiedzą merytoryczną (przede wszystkim na stanowisku Przewodniczącego KOP i jego zastępców, ale również jako członków KOP oceniających projekty). Z drugiej strony, mnogość wniosków złożonych w ramach przedmiotowych naborów spowodowała, iż w przypadku naboru RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16, w celu przyspieszenia oceny, podjęto decyzję o rozszerzeniu składu KOP poprzez zaangażowanie do oceny formalnej pracowników z innych komórek merytorycznych DEF (w tym z Wydziału Zarządzania RPO, Wydziału Obsługi Wdrażania EFRR, Wydziału Kontroli RPO oraz z Wydziału Zarządzania Finansowego RPO), co spowodowało konieczność przeszkolenia i pomocy przez bardziej doświadczonych pracowników nowych członków KOP, co z kolei przełożyło się także na wydłużony czas oceny w przedmiotowym naborze. Oprócz członków KOP, dokonujących oceny formalnej w prace KOP zaangażowani są również przewodniczący KOP i jego zastępcy, którzy w procesie oceny odpowiedzialni są w szczególności za weryfikację i akceptację kart oceny formalnej, zatwierdzanie pism/wniosków o wydanie opinii, skierowanych do Wydziału Zarządzania RPO i do ekspertów, podpisywanie protokołów z posiedzeń roboczych KOP, raportów z oceny projektu, a także akceptację pism z wynikiem oceny projektów. Stąd też ze względu na zadania i zakres odpowiedzialności Przewodniczącego KOP/Zastępcy Przewodniczącego KOP nie ma możliwości powołania na to stanowisko pracownika nieposiadającego wiedzy merytorycznej i kwalifikacji zawodowych w tym zakresie. Nadmienić należy, iż specyfika wdrażania Programu powoduje, że poszczególne etapy (nabór, ocena wniosków o dofinansowanie, kontraktacja, rozliczanie i kontrola) realizowane są w różnym czasie jego realizacji, z różną intensywnością. Zasoby kadrowe całego Departamentu Funduszy Europejskich były planowane z uwzględnieniem intensywności realizowanych procesów. W 2017 r. oprócz oceny wniosków o dofinansowanie bardzo istotnym zadaniem było również rozliczanie zakontraktowanych projektów. W czerwcu 2017 r. poziom realizacji kluczowego wskaźnika finansowego dla rozliczania Programu (dot. realizacji zasady n+3) był

niski (ok. 35% ze środków EFRR), co stwarzało zagrożenie utraty środków EFRR w Programie. Zatem IZ RPO WD musiała przesunąć priorytet wdrażania Programu z oceny wniosków o dofinansowanie na rzecz rozliczania wniosków o płatność. Mając powyższe na uwadze, pomimo podjęcia przez IZ RPO WD kroków w celu przyspieszenia oceny formalnej nie udało się dochować pierwotnych, proceduralnych terminów wynikających z Regulaminu pracy KOP i Regulaminu konkursu. Dlatego też, zarówno w przypadku naboru RPDS.06.03.01-IZ.00-02-141/16 jak również naboru RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16 terminy oceny zostały wydłużone, zgodnie z procedurą przewidzianą w Regulaminie pracy KOP. Ostatecznie rozstrzygnięcie przedmiotowych konkursów odbyło się w terminach, które zatwierdził Zarząd Województwa Dolnośląskiego w dniu 26.06.2017 r. (dot. naboru nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-141/16) oraz w dniu 24.10.2017 r. (dot. naboru nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16). Istotne znaczenie ma tu fakt, iż pomimo przesunięć terminów oceny wniosków o dofinansowanie i terminów rozstrzygnięć przedmiotowych naborów, wg stanu na dzień dzisiejszy prawie 80% projektów rewitalizacyjnych zostało już z sukcesem zakończonych i rozliczonych, a alokacja na działanie została prawie w całości wykorzystana.”

W odniesieniu do terminu przeprowadzenia oceny merytorycznej Sekretarz Województwa Dolnośląskiego wskazał, że powodem przekroczenia pierwotnego proceduralnego terminu oceny merytorycznej wniosków o dofinansowanie projektów była kumulacja w jednym okresie wniosków z różnych naborów, kierowanych niejednokrotnie do oceny przez tych samych ekspertów oraz ograniczonych zasobów kadrowych (dotyczy zarówno sekretarzy obsługujących proces oceny merytorycznej, jak i również ekspertów zewnętrznych dokonujących oceny).

(akta kontroli: tom X, str. 1-710; tom XI, str. 1-684; tom XII, str. 1-685; tom XV, str. 359-384)

Na podstawie raportów z oceny projektów, które w naborach nr RPDS.06.03.01-IZ.00-01-141/16 i nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16 podlegały ocenie merytorycznej, stwierdzono, że w przypadku zdecydowanej większości ocenionych projektów rewitalizacyjnych, występowały rozbieżności w liczbie punktów przyznawanych temu samemu projektowi przez ekspertów dokonujących oceny projektu. W naborze nr RPDS.06.03.01-IZ.00-01-141/16 na 25 projektów ocenionych w ramach oceny merytorycznej, w przypadku 14 projektów nie było zgodności ekspertów w zakresie liczby punktów jaką powinien uzyskać oceniany projekt. W naborze nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16 na 82 projekty ocenione w ramach oceny merytorycznej, w przypadku 70 projektów nie było zgodności ekspertów w zakresie liczby punktów, jaką powinien uzyskać oceniany projekt.

(akta kontroli: tom VI, str. 1-219)

Stwierdzono również, że nie usuwano rozbieżności ocen ekspertów w zakresie kryteriów punktowanych, w przypadku których przyznanie 0 punktów nie oznaczało odrzucenia wniosku. W pierwszym z wymienionych naborów w przypadku siedmiu projektów 11-krotnie wystąpiły rozbieżności w zakresie czterech kryteriów oceny merytorycznej, w których przyznanie 0 punktów nie eliminowało z możliwości uzyskania dofinansowania. W drugim ww. naborze w przypadku 54 projektów 88-krotnie wystąpiły rozbieżności w zakresie dziesięciu tego rodzaju kryteriach oceny merytorycznej. Wskazane rozbieżności w ww. naborach polegały na tym, że jeden z ekspertów przyznał punkty w ramach danego kryterium ocenianemu projektowi, a drugi z ekspertów nie przyznał punktów temu projektowi w tym samym kryterium.

(akta kontroli: tom VI, str. 1-219; tom XVII, str. 1-351)

Na podstawie analizy dokumentacji dotyczącej oceny trzech wniosków dotyczących projektów: **[1]** Gminy Jerzmanowa „Przebudowa stodoły i obory na świetlicę wiejską na terenie zespołu pałacowo-parkowego w Jerzmanowej” o wartości całkowitej

7 675,9 tys. zł¹¹⁸, [2] Gminy Olszyna „Adaptacja budynku biurowego Olszyńskich Fabryk Mebli w celu nadania mu nowych funkcji społecznych ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych” o wartości całkowitej 5 425,1 tys. zł¹¹⁹ oraz [3] Gminy Środa Śląska „Utworzenie Centrum NGO w Środzie Śląskiej wraz z zagospodarowaniem terenu oraz infrastrukturą techniczną i przebudową drogi Al. J. Korczaka” o wartości całkowitej 2 043,8 tys. zł¹²⁰, stwierdzono, że wnioski te były oceniane na podstawie kryteriów merytorycznych obowiązujących w naborze, w którym zostały złożone.

(akta kontroli: tom V, str. 373-377; tom VII, str. 1-526; tom XIV, str. 250-395; tom XV, str. 1-223; tom XVI, str. 1-544)

W przypadku wniosku Gminy Jerzmanowa wystąpiły rozbieżności pomiędzy ocenami ekspertów w zakresie dotyczącym oceny merytorycznej – oceny finansowo-ekonomicznej projektu (w kryterium „Efektywność ekonomiczno-społeczna projektu” pierwszy z ekspertów przyznał projektowi 2 pkt, a drugi 4 pkt), oceny kryteriów merytorycznych ogólnych (w zakresie kryterium merytorycznego ogólnego „Wpływ realizacji projektu na zasadę promowania równości szans mężczyzn i kobiet” pierwszy z ekspertów przyznał projektowi 1 pkt, a drugi 0 pkt) i specyficznych (w zakresie kryterium merytorycznego specyficznego „Długotrwały aspekt ekonomiczny projektu” pierwszy z ekspertów przyznał projektowi 2 pkt, a drugi 0 pkt). W omawianych kryteriach, w związku z przyjęciem w regulaminie pracy KOP średniej arytmetycznej do obliczania przysługującej projektowi liczby punktów i nieusunięciem rozbieżności w ocenach ekspertów, projekt otrzymał odpowiednio 3 pkt¹²¹ (średnia arytmetyczna 4 i 2 pkt) oraz 0,5 pkt¹²² (średnia arytmetyczna 1 pkt i 0 pkt) oraz 1 pkt¹²³ (średnia arytmetyczna 2 pkt i 0 pkt). Projekt łącznie otrzymał 37 punktów i nie został wybrany do dofinansowania.

Gminy Jerzmanowa wniosła protest dotyczący ww. kryteriów, który nie został uwzględniony¹²⁴ (uwzględnienie protestu wyłącznie w zakresie kryterium „Efektywność ekonomiczno-społeczna” i przyznanie dodatkowego 1 pkt, spowodowało, że projekt nadal nie uzyskał wystarczającej liczby punktów do uzyskania dofinansowania – projekt otrzymał łącznie 38 pkt, a ostatni wybrany do dofinansowania projekt uzyskał 38,5 pkt). Wnioskodawca skierował skargę do WSA. Sąd uwzględnił skargę. Na skutek skargi kasacyjnej wniesionej przez IZ RPO do NSA, wyrok WSA został uchylony przez NSA¹²⁵, a sprawa przekazana do ponownego rozpoznania. W toku ponownego postępowania przed WSA projekt został jednak wybrany do dofinansowania w związku z decyzją Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 17 września 2018 r.¹²⁶ w sprawie wykorzystania środków pozostałych do rozdysponowania w ramach poszczególnych Działań/Poddziałań RPO WD. Umowa o dofinansowanie projektu została zawarta w dniu 21 stycznia 2019 r.

(akta kontroli: tom VI, str.144-145; tom VII, str. 86-526; tom XVI, str. 1-185)

W przypadku wniosku Gminy Olszyna wystąpiły rozbieżności ekspertów w zakresie punktów przyznanych w ramach oceny finansowo-ekonomicznej projektu (w kryterium „Efektywność ekonomiczno-społeczna projektu” pierwszy z ekspertów przyznał projektowi 4 pkt, a drugi 2 pkt), oceny kryteriów merytorycznych ogólnych (w zakresie kryterium merytorycznego ogólnego „Wpływ realizacji projektu na zasadę promowania równości szans mężczyzn i kobiet” pierwszy z ekspertów przyznał projektowi 0 pkt, a drugi 1 pkt) i specyficznych (w zakresie kryterium merytorycznego specyficznego „Zgodność projektu z rejestrem zabytków/ gminną

¹¹⁸ Wniosek nr RPDS.06.03.01-02-0049/17, złożony w naborze nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16 – nabór na OSI.

¹¹⁹ Wniosek nr RPDS.06.03.01-02-0069/17, złożony w naborze nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16 – nabór na OSI.

¹²⁰ Wniosek nr RPDS.06.03.01-02-0082/17, złożony w naborze nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16 – nabór na OSI.

¹²¹ Zgodnie z definicją kryterium możliwe było uzyskanie w ramach tego kryterium 0, albo 2 albo 4 pkt.

¹²² Zgodnie z definicją kryterium możliwe było uzyskanie w ramach tego kryterium 0 albo 1 pkt.

¹²³ Zgodnie z definicją kryterium możliwe było uzyskanie w ramach tego kryterium 0 albo 2 pkt.

¹²⁴ Rozstrzygnięcie protestu nastąpiło Uchwałą Zarządu Województwa Dolnośląskiego nr 5156/V/18 z dnia 10 kwietnia 2018 r.

¹²⁵ Wyrok z dnia 21 sierpnia 2018 r., sygn. akt I GSK 2679/18.

¹²⁶ Uchwała Zarządu Województwa Dolnośląskiego nr 5959/V/18 z 17 września 2018 r.

ewidencją zabytków” jeden z ekspertów przyznał projektowi 0 pkt, a drugi 4 pkt, a w zakresie kryterium „Długotrwały aspekt ekonomiczny projektu” pierwszy z ekspertów przyznał projektowi 0 pkt, a drugi 2 pkt). W omawianych kryteriach, w związku z przyjęciem w regulaminie pracy KOP średniej arytmetycznej ocen ekspertów do obliczania przysługującej projektowi liczby punktów w danym kryterium i nieusunięciem rozbieżności w ocenach ekspertów, projekt otrzymał odpowiednio 3 pkt (średnia arytmetyczna 4 i 2 pkt) oraz 0,5 pkt (średnia arytmetyczna 1 pkt i 0 pkt), 2 pkt¹²⁷ (średnia arytmetyczna 0 i 4 pkt) oraz 1 pkt (średnia arytmetyczna 2 pkt i 0 pkt). Projekt łącznie otrzymał 40 pkt i nie został wybrany do dofinansowania.

Gmina Olszyna wniosła protest dotyczący ww. kryteriów, który został uwzględniony¹²⁸ (uwzględnienie protestu wyłącznie w zakresie kryterium „Długotrwały aspekt ekonomiczny projektu” i przyznanie dodatkowego 1 pkt, spowodowało, że projekt wnioskodawcy otrzymał wystarczającą liczbę punktów do uzyskania dofinansowania – projekt otrzymał łącznie 41 pkt i został wybrany do dofinansowania). Umowa o dofinansowanie projektu została zawarta w dniu 13 września 2018 r.

(akta kontroli: tom VI, str. 182-183; tom VII, str. 1-85; tom XVI, str. 388-544)

W przypadku wniosku Gminy Środa Śląska wystąpiły rozbieżności ekspertów w zakresie punktów przyznanych w ramach oceny finansowo-ekonomicznej projektu dotyczące kryterium „Efektywność ekonomiczno-społeczna projektu”. Pierwszy z ekspertów przyznał projektowi 2 pkt, a drugi 4 pkt (w ramach oceny tego kryterium punktowe możliwe było uzyskanie 0 pkt, 2 pkt albo 4 pkt). W związku z przyjęciem w regulaminie pracy KOP, średniej arytmetycznej ocen ekspertów do ustalania przysługującej projektowi liczby punktów w danym kryterium i nieusunięciem rozbieżności w ocenach ekspertów, projekt otrzymał 3 pkt w powołanym kryterium. Gmina Środa Śląska nie wносиła protestu, a projekt uzyskał łącznie 52 pkt i został wybrany do dofinansowania w ramach pierwotnego rozstrzygnięcia naboru.

(akta kontroli: tom VI, str. 202-203; tom XVI, str. 186-387)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. System oceny projektów, ustalony w regulaminach pracy KOP, w ramach konkursów organizowanych przez UMWD, nie zapewniał przyznania ocenianemu projektowi liczby punktów w danym kryterium zgodnie z kryteriami oceny projektów ustalonymi przez KM RPO WD¹²⁹, co miało wpływ na rzetelne dokonywanie oceny składanych projektów. Stanowiło to konsekwencję przyjęcia zasady, że liczbę punktów przyznaną ocenianemu projektowi w danym kryterium stanowiła średnia arytmetyczna ocen przyznanych przez dwóch ekspertów¹³⁰.

Sekretarz Województwa Dolnośląskiego wyjaśnił między innymi, że: „Mając na względzie fakt, iż w niektórych przypadkach niemożliwe jest ustalenie, która z ocen jest błędna (np. w przypadku, gdy jeden ekspert uzna, że dany projekt będzie miał duży wpływ na pewien aspekt, a drugi uzna, że tylko na średnim poziomie) jako najbardziej odzwierciedlającą te założenia metodę statystyczną IZ RPO WD przyjęła średnią arytmetyczną uwzględniającą fakt, że wszystkie wartości są tak samo ważne i mają identyczny wpływ na wynik. Rozwiązanie takie jest

¹²⁷ Zgodnie z definicją kryterium możliwe było uzyskanie albo 0 pkt, albo 1 pkt, albo 2 pkt, albo 3 pkt albo 4 pkt.

¹²⁸ Rozstrzygnięcie protestu nastąpiło Uchwałą Zarządu Województwa Dolnośląskiego nr 5101/V/18 z dnia 5 kwietnia 2018 r.

¹²⁹ Przykładowo w ramach kryterium „Wpływ realizacji projektu na zasadę promowania równości szans mężczyzn i kobiet” można było uzyskać 1 punkt, gdy projekt miał pozytywny wpływ na tę zasadę albo 0 punktów, gdy projekt miał neutralny wpływ na tę zasadę. W naborze RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16 w 28 przypadkach wystąpiły sytuacje, w których jeden z ekspertów przyznał projektowi punkt w ramach tego kryterium, a drugi nie przyznał punktów. W konsekwencji stosowania średniej arytmetycznej do ustalenia liczby punktów w ramach tego kryterium 28 projektów otrzymało 0,5 pkt, choć takiej liczby punktów w tym kryterium nie przewidziano w uchwale KM RPO WD, określającej kryteria wyboru projektów.

¹³⁰ W sytuacji niezgodności ocen ekspertów, przykładowo gdy w ramach danego kryterium projekt mógł otrzymać 1 punkt albo mógł nie otrzymać punktów (w ramach kryterium „uzyskać” 0 punktów), a jeden z ekspertów przyznał 1 punkt, zaś drugi nie przyznał punktów, to ocenianemu projektowi w takim przypadku przyznawano w danym kryterium 0,5 punktu, pomimo że takiej punktacji w tym kryterium nie przewidziano w uchwale KM RPO WD.

zgodne z zapisami Regulaminu konkursu, gdyż w ramach poszczególnych ocen eksperci przyznają liczbę punktów zgodną z przedstawionymi kryteriami wyboru. Natomiast w wyniku przyjętego rozwiązania proceduralnego (zgodnie z zapisami Regulaminu pracy KOP) możliwe jest uzyskanie łącznej liczby punktów np. w wysokości 0,5. Nadmienić należy, iż podobne rozwiązania proceduralne dotyczące procesu oceny projektów funkcjonują w IZ RPO WD od poprzedniej perspektywy unijnej i sprawdziły się w praktyce, systemowo nie było do nich żadnych zastrzeżeń ze strony instytucji nadzorujących.”

NIK wskazuje, że przyjęte rozwiązanie w regulaminie pracy KOP prowadzi do przyznawania projektom punktacji niezgodnej z definicjami kryteriów określonymi przez KM RPO WD. Należy również zauważyć, że nie jest zgodne ze stanem faktycznym stwierdzenie, iż nie jest możliwe określenie, która z ocen ekspertów jest nieprawidłowa. Dowodzi tego w szczególności sposób rozstrzygania protestów wnoszonych przez wnioskodawców. Na etapie procedury odwoławczej, w przypadku uwzględnienia protestu w odniesieniu do danego kryterium, przyznawano projektowi w tym kryterium punktację zgodną z definicją kryterium określoną przez KM RPO WD¹³¹.

(akta kontroli: tom IV, str. 41-46; tom VI, str. 1-419; tom XIV, str. 41-395; tom XV, str. 1-237; tom XVII, str. 1-2; 399-400)

2. W naborach organizowanych przez UMWD nie przeprowadzono procedury dotyczącej usuwania rozbieżności ocen ekspertów w zakresie punktowanych kryteriów oceny merytorycznej projektów, w przypadku których nieotrzymanie punktów nie eliminowało projektu z możliwości uzyskania dofinansowania¹³². Rozbieżności te polegały na tym, że jeden z ekspertów przyznał punkty ocenianemu projektowi w danym kryterium, a drugi z ekspertów nie przyznał punktów w tym samym kryterium temu samemu projektowi w zakresie określonych wyżej punktowanych kryteriów oceny merytorycznej projektów. Było to niezgodne z postanowieniami regulaminów pracy KOP. Określono w nich bowiem, że rozbieżność: występuje w sytuacji, gdy jeden z oceniających uzna, że projekt spełnia dane kryterium, a drugi, że ten sam projekt nie spełnia tego kryterium. Znaczna rozbieżność ma miejsce również w sytuacji, gdy różnica pomiędzy dwiema ocenami (sumą punktów wszystkich kryteriów punktowych) członków KOP odnośnie danego projektu wynosi więcej niż 50 punktów procentowych. Rozbieżność ma miejsce również w sytuacji, gdy oceniający podważą kwalifikowalność różnych wydatków w projekcie. Nie dotyczy oceny projektu dokonywanej przez Panel.

Sekretarz Województwa Dolnośląskiego wyjaśnił między innymi, w odniesieniu do dwóch projektów¹³³, że działano zgodnie z postanowieniami regulaminu pracy KOP i nie wystąpiły rozbieżności (według definicji tego terminu określonej w regulaminie KOP) w ocenach dokonanych przez ekspertów.

NIK wskazuje, że z definicji rozbieżności zawartej w regulaminach pracy KOP nie wynika, że jako rozbieżności nie należało kwalifikować sytuacji dotyczącej kryteriów punktowanych w ramach oceny merytorycznej projektów, w których nieprzyznanie punktów nie eliminowało z możliwości uzyskania dofinansowania przez projekt. Na podstawie analizy raportów z oceny projektów przez ekspertów w naborach nr RPDS.06.03.01-IZ.00-01-141/16 oraz nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16 stwierdzono, że w pierwszym z wymienionych naborów w przypadku siedmiu projektów¹³⁴ 11-krotnie wystąpiły rozbieżności w zakresie czterech kryteriów oceny merytorycznej, w których przyznanie 0 punktów nie eliminowało z możliwości

¹³¹ Nie stosowano średniej arytmetycznej, lecz jednoznacznie rozstrzygano, czy i w jakim stopniu projekt spełnia dane kryterium i stosownie do tego rozstrzygnięcia oraz zapisów w definicji kryterium przyznawano określoną liczbę punktów, przewidzianą w danym kryterium, przy zaistnieniu określonych okoliczności.

¹³² W części kryteriów punktowych „przyznanie” projektowi 0 punktów danym kryterium, nie powodowało odrzucenia projektu – wykluczenia projektu z możliwości uzyskania dofinansowania.

¹³³ Wniosek nr RPDS.06.03.01-02-0049/17 i wniosek nr RPDS.06.03.01-02-0069/17.

¹³⁴ Dotyczyło to projektów o numerach: RPDS.06.03.01-02-0017/16, RPDS.06.03.01-02-0019/16, RPDS.06.03.01-02-0021/16, RPDS.06.03.01-02-0024/16, RPDS.06.03.01-02-0029/16, RPDS.06.03.01-02-0032/16, RPDS.06.03.01-02-0034/16.

uzyskania dofinansowania¹³⁵, zaś w drugim ww. naborze w przypadku 54 projektów¹³⁶ 88-krotnie wystąpiły rozbieżności w zakresie dziesięciu tego rodzaju kryteriach oceny merytorycznej¹³⁷. Wskazane rozbieżności w ww. naborach polegały na tym, że jeden z ekspertów przyznał punkty w ramach danego kryterium ocenianemu projektowi, a drugi z ekspertów nie przyznał punktów temu projektowi w tym samym kryterium. Pomimo wystąpienia takich sytuacji nie przeprowadzono procedury usunięcia rozbieżności ocen ekspertów, przewidzianej w regulaminach pracy KOP, co miało wpływ na rzetelne dokonywanie oceny składanych projektów.

(akta kontroli: tom IV, str. 41-46, tom VI; str. 1-419; tom XIV, str. 41-395; tom XV, str. 1-237; tom XVII, str. 1-351; 399-400)

3. W wyniku naboru nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16 wybrane zostały do dofinansowania wnioski nr RPDS.06.03.01-02-069/17¹³⁸ i nr RPDS.06.03.01-02-082/17¹³⁹ złożone odpowiednio przez Gminę Olszyna i Gminę Środa Śląska, które nie zostały uzupełnione zgodnie z pierwszymi wezwaniem do uzupełnienia braków formalnych. W konsekwencji, wnioski te powinny zostać pozostawione bez rozpatrzenia. W związku z tym ich wybór do dofinansowania był niezgodny z art. 43 ust. 1 ustawy o zasadach realizacji programów. W przypadku wniosku Gminy Olszyna w odpowiedzi na pierwsze wezwanie nie dołączono prawidłowej specyfikacji zakupu wyposażenia obiektu, a w przypadku wniosku Gminy Środa Śląska w odpowiedzi na pierwsze wezwanie w szczególności nie przedłożono oświadczenia o niezaleganiu z informacjami wobec rejestrów prowadzonych przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska. Do wnioskodawców wystosowano kolejne wezwania do uzupełnienia wniosków, w wyniku których wnioskodawcy uzupełnili wnioski, w tym dostarczyli wymagane dokumenty.

Sekretarz Województwa Dolnośląskiego wyjaśnił, że działanie UMWD w tym zakresie było prawidłowe.

Według NIK, art. 43 ust. 1 ustawy o zasadach realizacji programów jednoznacznie wskazuje, że brak uzupełnienia braku formalnych wniosku w przewidzianym terminie skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

(akta kontroli: tom XIV, str. 1-12; tom XVI, str. 186-544)

4. W dniu 19 września 2017 r. Uchwałą nr 4285/V/17 Zarząd Województwa Dolnośląskiego zmienił planowany termin rozpoczęcia składania wniosków dla

¹³⁵ Dotyczyło to kryteriów: „Wpływ realizacji projektu na zasadę niedyskryminacji (w tym niedyskryminacji ze względu na niepełnosprawność)” – dwa przypadki, „Wpływ realizacji projektu na zasadę promowania równości szans mężczyzn i kobiet” – pięć przypadków, „Wpływ realizacji projektu na zasadę zrównoważonego rozwoju” – dwa przypadki, „Ponadregionalny charakter projektu” – dwa przypadki.

¹³⁶ Dotyczyło to projektów o numerach: RPDS.06.03.01-02-0002/16, RPDS.06.03.01-02-0002/17, RPDS.06.03.01-02-0003/17, RPDS.06.03.01-02-0004/17, RPDS.06.03.01-02-0005/17, RPDS.06.03.01-02-0006/17, RPDS.06.03.01-02-0007/17, RPDS.06.03.01-02-0009/17, RPDS.06.03.01-02-0011/17, RPDS.06.03.01-02-0013/17, RPDS.06.03.01-02-0014/17, RPDS.06.03.01-02-0016/17, RPDS.06.03.01-02-0017/17, RPDS.06.03.01-02-0018/17, RPDS.06.03.01-02-0023/17, RPDS.06.03.01-02-0024/17, RPDS.06.03.01-02-0025/17, RPDS.06.03.01-02-0027/17, RPDS.06.03.01-02-0028/17, RPDS.06.03.01-02-0029/17, RPDS.06.03.01-02-0030/17, RPDS.06.03.01-02-0032/17, RPDS.06.03.01-02-0033/17, RPDS.06.03.01-02-0034/17, RPDS.06.03.01-02-0037/17, RPDS.06.03.01-02-0038/17, RPDS.06.03.01-02-0039/17, RPDS.06.03.01-02-0041/17, RPDS.06.03.01-02-0042/17, RPDS.06.03.01-02-0045/17, RPDS.06.03.01-02-0047/17, RPDS.06.03.01-02-0048/17, RPDS.06.03.01-02-0049/17, RPDS.06.03.01-02-0050/17, RPDS.06.03.01-02-0053/17, RPDS.06.03.01-02-0054/17, RPDS.06.03.01-02-0058/17, RPDS.06.03.01-02-0061/17, RPDS.06.03.01-02-0063/17, RPDS.06.03.01-02-0065/17, RPDS.06.03.01-02-0066/17, RPDS.06.03.01-02-0069/17, RPDS.06.03.01-02-0070/17, RPDS.06.03.01-02-0071/17, RPDS.06.03.01-02-0072/17, RPDS.06.03.01-02-0075/17, RPDS.06.03.01-02-0077/17, RPDS.06.03.01-02-0078/17, RPDS.06.03.01-02-0079/17, RPDS.06.03.01-02-0083/17, RPDS.06.03.01-02-0085/17, RPDS.06.03.01-02-0086/17, RPDS.06.03.01-02-0091/17, RPDS.06.03.01-02-0098/17.

¹³⁷ Dotyczyło to kryteriów: „Analiza opcji (rozwiązań alternatywnych)” – jeden przypadek, „Wpływ realizacji projektu na zasadę niedyskryminacji (w tym niedyskryminacji ze względu na niepełnosprawność)” – trzy przypadki, „Wpływ realizacji projektu na zasadę promowania równości szans mężczyzn i kobiet” – 28 przypadków, „Wpływ realizacji projektu na zasadę zrównoważonego rozwoju” – 26 przypadków, „Ponadregionalny charakter projektu” – sześć przypadków, „Długoterminowy aspekt ekonomiczny projektu” – 17 przypadków, „Projekt, który w szczególności zapewnia poprawę dostępności dla osób niepełnosprawnych” – dwa przypadki, „Wpływ projektu na podmioty ekonomii społecznej” – jeden przypadek, „Zgodność projektu z rejestrem zabytków/gminną ewidencją zabytków” – trzy przypadki, „Realizacja projektu na obszarach wiejskich” – jeden przypadek.

¹³⁸ Projekt pn. „Adaptacja budynku biurowego Olszrzyńskich Fabryk Mebli w celu nadania mu nowych funkcji społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych” o wartości całkowitej (według stanu na 30 września 2020 r.) 5 845,8 tys. zł.

¹³⁹ Projekt pn. „Utworzenie Centrum NGO w Środzie Śląskiej wraz z zagospodarowaniem terenu oraz infrastrukturą techniczną i przebudową drogi Al. J. Korczaka” o wartości całkowitej (według stanu na 30 września 2020 r.) 2 872,6 tys. zł.

Poddziałania 6.3.2. z 8 grudnia 2017 r. na 19 grudnia 2017 r.¹⁴⁰ (nabór RPDS.06.03.02-IZ.00-02-278/17), czym naruszono art. 47 ust. 3 ustawy o zasadach realizacji programów. Zgodnie z tym przepisem aktualizacja harmonogramu naboru wniosków nie może dotyczyć naboru wniosków o dofinansowanie projektu w trybie konkursowym, którego przeprowadzenie zaplanowano w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od dnia aktualizacji.

Sekretarz Województwa Dolnośląskiego wyjaśnił między innymi, że aktualizacja harmonogramu była spowodowana nowelizacją ustawy o zasadach realizacji programów, która spowodowała konieczność zmiany kryteriów wyboru projektów oraz dostosowanie zapisów regulaminów konkursów do nowych przepisów. Sekretarz Województwa Dolnośląskiego wskazał również, że dokonana zmiana terminów w harmonogramie jest zgodna z art. 47 ww. ustawy, gdyż 3 miesiące liczone jest od daty publikacji harmonogramu lub jego aktualizacji do terminu składania wniosków, a nie od momentu opublikowania ogłoszenia o konkursie. W tym wypadku termin został zachowany, aktualizacja w harmonogramie dla tego naboru została przyjęta w dniu 19 września 2017 r., z jednoczesnym wskazaniem na 19 grudnia 2017 r., jako terminem rozpoczęcia składania wniosków o dofinansowanie i zmiana ta nie skutkowała nierównym traktowaniem wykonawców, a była dla nich bardziej korzystna, gdyż mieli więcej czasu na przygotowanie projektów i składanie wniosków. Zmiany wynikające z wejścia w życie nowelizacji ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 miały dla wnioskodawców niewielkie znaczenie pod kątem przygotowania projektu. W praktyce już od 26 lipca 2016 r.¹⁴¹ wnioskodawcy mogli przygotowywać koncepcje projektów i niezbędną dokumentację, nie mogli tylko oficjalnie aplikować wcześniej niż od 19 grudnia 2017 r.

Według NIK, z art. 47 ust. 3 ww. ustawy wynika, że aktualizacja nie może dotyczyć naboru, którego przeprowadzenie zaplanowano w terminie krótszym niż 3 miesiące od dnia aktualizacji. Zatem w przypadku aktualizacji dokonanej 19 września 2017 r. nie powinna ona być dotyczyć naboru, w którym rozpoczęcie składania wniosków planowano na 8 grudnia 2017 r.

(akta kontroli: tom VI, str. 1-3; tom VIII, str. 1-3; 304-309; tom XIII, str. 352-457)

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następującą uwagę i wnioski:

Uwaga	W przypadku skontrolowanych naborów projektów rewitalizacyjnych ¹⁴² występowały liczne rozbieżności ocen ekspertów, w szczególności w zakresie kryteriów: „Wpływ realizacji projektu na zasadę promowania równości szans mężczyzn i kobiet” – 33 przypadki rozbieżności ocen ekspertów, „Wpływ realizacji projektu na zasadę zrównoważonego rozwoju” – 28 przypadków rozbieżności ocen ekspertów, „Długotrwały aspekt ekonomiczny projektu” – 17 przypadków rozbieżności ocen ekspertów. Wskazuje to na potrzebę doprecyzowania definicji tych kryteriów w celu zapewnienia jednolitości ocen projektów objętych wnioskami o dofinansowanie.
Wnioski	1. Przyznawanie liczby punktów ocenianym projektom zgodnie z punktacją określoną dla danego kryterium oceny przez Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

¹⁴⁰ Termin ten został ustalony uchwałą Zarządu Województwa Dolnośląskiego 2014 nr 2542/V/16 z dnia 27 lipca 2016 r. w sprawie przyjęcia Harmonogramu naboru wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 (Harmonogram konkursów RPO WD) na rok 2017.

¹⁴¹ Data uchwały nr 2542/V/16 Zarządu Województwa Dolnośląskiego w sprawie harmonogramu naboru wniosków na 2017 r.

¹⁴² Nr RPDS.06.03.01-IZ.00-01-141/16 oraz nr RPDS.06.03.01-IZ.00-02-169/16.

2. Zapewnienie rozstrzygnięcia rozbieżności pomiędzy ekspertami w zakresie liczby punktów przyznawanych projektom w ramach poszczególnych kryteriów oceny projektów zgodnie z Regulaminem pracy KOP.

3. Przestrzeganie zasady jednokrotnego wzywania wnioskodawcy do usuwania określonego braku formalnego wniosku o dofinansowanie projektu.

4. Dokonywanie zmian harmonogramów naboru wniosków o dofinansowanie zgodnie z obowiązującymi przepisami.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, 28 stycznia 2021 r.

Kontrolerzy
Jeremi Śliwiński
główny specjalista kontroli
państwowej

/-/

Edward Klatka
główny specjalista kontroli
państwowej

/-/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
p.o. Dyrektor
Marcin Kaliński

/-/

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym
dokonał:

p.o. Dyrektor
Delegatury NIK we Wrocławiu
Marcin Kaliński

.....
podpis